

Iš Mokslo Srities

Oras.

Rašo Vl. A.

(Tęsėja)

Aiškus dalykas, čion, trum-pam rašiny, galima tik šiek tiek paliesti tai, kas atlikta šio epochą. Penkis garsius vardus privalom pažymėti tuoliaikinių chimikų tarpe: Džozefas Blekas, Džozefas Pristlijus, Karolis Vilhelmas Šeclė, Henris Kavendišius ir Antanas Lavuazjė. Iš jų, pirmieji keturi padarė svarbiausių atradimų, o Lavuazjė, kurs kaip eksperimentatorius garsus ne mažiau už pirmuosius keturis, pasižymėjo ypač tuomi, kad davė teisingų aiškinimų anų chimikų atradimams.

Ligi XVIII šimtmečio pusės nei vienos dujos nebuvo griežtai skiriamos nuo oro. Kaip jau matėm, dujos, kurias gavo Hales ir kiti, buvo pakitęjusi oru skaitomos. Tas pakitęjas oras skiriasi nuo tikro kaip drumtas vanduo nuo gryno.

1751 metais Blekas atrado "fiksuotą orą" arba kaip šia-dien už įvadinama, anglies di-deginį. Šis atradimas buvo pir-mas pavyzdys, kuriuo pripažis-tama, kad yra dujinga medži-ka, kuri skiriasi nuo paties oro, bet kurios yra ir ore.

1766 m. Kavendišius apskel-bė savo svarbų kurinį, vardu: "Dirbtinė orai". Čion pirma kartą galima rasti žinių apie "degantį orą", vėliau vandeni-liu pramintą. Šių dujų gauti rugštims į metalus veikiant. Kavendišius, kaip karštas flogi-stono teorijos šalininkas, pa-skelbė, kad tos dujos ir yra pats flogistonas, o jei ne tai bent tos dujos jo yra, "o jis iš metalų," sakė jis.

Nežiuint į šiuos klaidingus protavimus, Kavendišius davė gana tikslų aprašymą apie svarbiausias tų dujų ypaty-bes ir pripažino jas visai savy-stoviu dalyku. Daugelių metų prasliskus šios dujos pripažin-ta elementu ir dar palytinti ne-persėnai, prancūzų ihimikas Gotje įrodė, kad ir atmosfero-jė yra, nors ir nedaug.

Šių dujų gauti visai lengva; reikia tik metalą užpilti rugš-timi, pavyzdžiui, cinko gaba-lėlius užpilti sieros rugštimi (silvasariu). Šios dujos kur kas lengvesnės už orą ir jomis pripildyti muilo burbulai greitai kyla į viršų. Pažinti šios dujos taip pat lengva; padė-gus jos dega gražia mažai švie-čiančia liepsna.

1722 metai Kavendišius ga-vo kitų svarbių dujų — "troš-kujų orą", dabar vadinamą azo-tą. Tą patį atradimą tuo pat metu padarė ir Bleko mokiny-s Danielius Ruterfordas, kurio disertacija apie šį dalyką pasi-rodė kartu su Kavendišiaus at-skaita. Juodu abu net tuo pa-čiu būdu gaminosi naująsias dujas.

Svarbiausios oro sudėtinės dalies — deguonies atradimas laukė savo eilios. Jį atrado nieko bendra kits su kitu ne-turėjusi, Šeclė Švedijoje ir Tris-tlejus Anglijoje. Šios dujos bu-vo raktas tikrai oro esmei at-rasti, ir tų laikų chemikų nuo-mones privėdė prie didelių perversmų. Drąsiai galima saikyti, kad atradus šias dujas prasideda mokslinė chemija.

Deguonis lengva gauti berto-letu druską kaitinant. Šių du-jų ypatybė yra ta, kad jos de-gimą palaiko kur kas geriau kaip pats oras. Deganti žvakė deguonijė žiba aiškiai, o fosfo-ro gabalėlis dega akinančiu blizgėjimu.

Deguonies atradimas (apie kurį Lavuazjė sužinojo 1774 metais) ir bandymai su metalų deginiais privėdė La-

vuazjė prie visai naujos teo-rijos degiui aiškinti, griež-tai priešingos flogistono teo-riai. Sulig Lavuazjė teorijos degimas yra ne kas kita, kaip deguonies junginimas prie de-gančio kuno. Lavuazjė teo-rija visus tais laikais žinomus faktus visai ganėtinai išaiški-no, ir tos teorijos pagrindiniai dėsniai išsilaikė ligi šių dienų. Taip pat Lavuazjė parodė, kad kvėpavimas yra analoginis de-gimui, kad jis yra tik lėtas degimas, kuris aikvoja deguo-nį, o anglies dvideginys kartu su nesunaudotu deguoniu ir azotu iškvėpuojama.

Tuo tarpu, kai Lavuazjė nustatė naują teoriją degimui aiškinti, Kavendišius toliau ty-rinėjo orą ir jo sąstatą. Tais tyrinėjimais jis įrodė oro są-statą nuolatumą (pastovumą), ir azoto ir deguonies kiekybę ore sužinota tiems laikams di-deliu tikslumu. O Pristlijus ir kiti rado, kad oras imtas lyjant, giedroje ir t.t. ir įvai-riose vietose skiriasi sąstatu. Kavendišius, priešingai, rado po daugelio tyrinėjimų ir ban-dymų, kad oras visur ir visuo-met yra mišinys:

Azoto 79,16%
Deguonies 20,84%

Šie rezultatai mažai skiriasi nuo rezultatų, kuriuos gauna šia-dien tyrinėdami.

Po Kavendišiaus ir Lavuazjė darbų, oro tyrinėjimas kurį lai-ką buvo skaitomas užbaigtu. Slepiningas ir mistinis senovės elementas, Haleso chaosas pri-pažinta azoto ir deguonies mi-šiniu tam tikrose proporci-jose, su nedaugeliu vandens garų bei anglirukštės priemai-šų.

1804 metais Gei—Liusakas ir Gumboldtai padarė kdaugybę oro tyrinėjimų imto ir lyjant ir giedroje ir nuo sausumos ir nuo jūrų. Minėtieji mokslininkai naudojo tobulėsius ir tikslesnius tyrinėjimo būdais, kaip tie, kuriais naudojosi Ka-vendišius. Pastovumas deguo-nies ir azoto kiekybių ore vėl patvirtinta ir rasta, kad 100 oro turį pareina 21 turis de-guonies ir 79 turiai azoto.

Šis oro sąstato pastovumas, be abejojimo nėra absoliutis. Tikslesnių analitinių būdų pa-galba, Bunzenas 1846 metais rado, kad procentinis azoto ir deguonies kiekis ore vis tik šiek tiek svyruoja. Daug kar-

tų tyrinėjęs orą Bunzenas ra-do, kad deguonies kiekybė ore svyruoja nuo 20,84% ligi 20,96%.

Ir iš tikrųjų, reikia tik tru-putį pagalvoti kad pripažinus kad oro sąstato absoliutaus pa-stovumo negali būti. Reikia, tiktai, atminti daugelį įvykių, kuriems deguonis nuolat iš oro atimamas, pavyzdžiui, žmonių ir gyvių kvėpavimas, į-vairių medžiagų degimas ir vi-sokis puvinimas. Reikia tik at-minti daugybės dirbtinu būdu gautų dujų, kurios eina į mūsų atmosferą. Taigi ar nereikia mums bijotis, kad galų gale, vieną gražią dieną atmosferoje liks tiek mažai deguonies, o kitų dujų atsiras tiek daug, kad mūsų gyvenimui grės ne-išvengiamas pavojus?

Įvairiais keliais naudojamas deguonis daugumoje, jei ne visas, grąžinamas žalių augalų, kurie saulės šviesos įtakoje ima iš oro anglirukštės ir iš-stumia ten esantį deguonį. Bet ir be to deguonies mažėjimas nebutų jaučiamas. Buvo iš-skaiciuota, kad jeigu žmonės ir gyviai aikvos deguonį tuo pa-čiu greittumu, ką ir dabar, ir jeigu daleisti, kad įvairiems deginiamis išsiaiškios dar ketu-ris kartus daugiau kai dabar, tai ir tada reikėtų dar apie 800,000 metų kad sunaudojus visą atmosferos deguonį.

Kad gavus bent kokį supra-tiną apie tai ką tas reiškia, į-sivaizduokim, kad visa atmo-sfera patalpinama "viename mi-lžiniškame inde, ir kad tas in-das padėtas ant milžiniškų svarstyklių. Kad šį svarumą išlyginus reiktų į kitą svarstyk-lių pusę patalpinti 140,000 va-rinių kubų, kurių briaunos (kraštinės) būtų po 1½ kilo-metro ilgio; daleidę, kad de-guonis aikvojamas virš minėtų greittumu, gautume atmosferos svarumą sumažėjimą lygų 4 tokiems kubams ištisam šimt-mečiui.

CUNARD

AR TURI GIMINIŲ ATVA-ZIUOJANČIŲ AMERIKON?

Suvenytą Valstijų Konsulas Kau-ne dabar priima aplikacijas del pa-sporto visų kelių metų "nuotos". CUNARD patarnavimas yra grei-čiausias pasaulyje. Pasazieriai su Cunard bilietais neturi laukti ilgai del to, kad Cunard laivas apleidžia Europą kas keletą dienų.

Cunard Linija turi padarius su-tartį Lietuvoje del pagalbėjimo pa-sazieriais per jų pačių darbinin-kus. Sutaupo jiems laiką ir išlai-das del to, kad priveda pasaziarius prie pat laivo, šis patarnavimas veltui.

Del tolesnių informacijų kreipki-tės pas bile laivų agentą, arba:

CUNARD LINE,
140 N. Dearborn
St., Chicago, Ill.

Kas del anglirukštės, tai jos kiekis ore yra maž daug pastovus — apie 3 dalys ang-lirugštės 1000 dalių oro. Nors tai atrodo labai maža, tačiau anglirukštės atmosferoje yra daugybės; jos pilnai užtenka visam augalų pasquliui kvė-puoti. Geksliis apskaičiavo, kad toje atmosferos dalyje, kuri yra vienoje kvadratinėje my-lioje yra ne mažiau kai 848,700 pndų anglirugštės.

Be virš minėtų dujų ore at-rasta dar ir daugiau jo sudė-tinių dalių, kurių daugiausiai yra po labai mažai. Kitų prie-mašų tarpe yra ir idomaus pasikeitusio deguonies ozo-no. Pirmiausiai jį atrado Sone-beinas 1840 metais. Nuo kitų dujų — paprastojo deguonies jis skiriasi svarbiausiai aktin-gumu ir turi įpatybę naikinti ligų užomazgas ir ardyti kenksmingas dujas. Vienok oro jis negali išvalyti visai, nes milioniui oro dalių yra viena dalis ozono. Be to ore dar yra ir amonjako.

Ligi 1894 metų mokslininkai manė, kad oro sąstatas jau vi-sai ištirtas ir išnagrinėtas ir kad čion jau jokių atradimų negali būti. Tačiau minėtasis

metais lordas Relejus ir pro-fesorius Ramzejus pajudino šį visuotiną įsitikinimą, paskelbė pasquliui, kad jie ore atrado naujų dujų. Šio radinio sukel-tas idomumas juo labiau pa-didėjo, kad naujasis elementas griežtai skyrėsi nuo kitų. Jam buvo duotas argono vardas. Argono atradimas vis tik yra idomus ir del to čion apie tai reikia papasakoti kiek smul-kiau.

(Bus daugiau)

NEW YORK, PLYMOUTH HAVRE-PARIS

LA SAVOIR July 14, Aug. 11, Sept. 8
PARIS July 18, Aug. 15, Sept. 12
FRANCE July 25, Aug. 22, Sept. 19
LAFAYETTE Aug. 4, Sept. 1, Sept. 29

NEW YORK, VIGO (SPAIN), BORDEAUX

Rabylite del šingeldis aprašomos knygdie jaus vietinai agentai arba didij ofis 19 State Street New York.

"The Line Is Out of Order"

PAGALVOKITE kaip tankiai jūs girdziate šiomis dienomis suly-ginant su keletą metų atgal. Prie-žastis yra tame, kad telefonų kon-strukcija Illinois valstijoje yra augš-čiausios rūšies ir mūsų sistema pa-dalinimo ir stočių atsako greitam reikalavimai.

Kaip kada telefonas gali nedirb-ti gerai be mūsų žinios. Jei kas nors yra negerai su telefonu bile dalyke, pašaukite operatorką ir prašykite jos, kad sujungtų jumis su "Repair Clerk", kuris pasakys jums ir tuo-jau pataisys jūsų telefono.

Padėkite mums suteikti gerą pa-tarnavimą užlaikant gerai telefoną ir kitus prirengimus reikalingus tam dalykui.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir
Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti do-viernastis vėdimui reikalų ir pro-vų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kas-link nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedi-mui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Nau-jienų ofisą, nes iš čia pavidame Lietuvos bylas savo korespon-dentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiria-me bylas geriausiems savo daly-ko žinovams.

NAUJIENOS
Teisių Skyrius

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

NERVUOTA ŽMONA
VISAI SUGRIUVUSI

Papasakoją kaip ji pasveiko
nuo Lydia E. Pinkham's
Vegetable Compound.

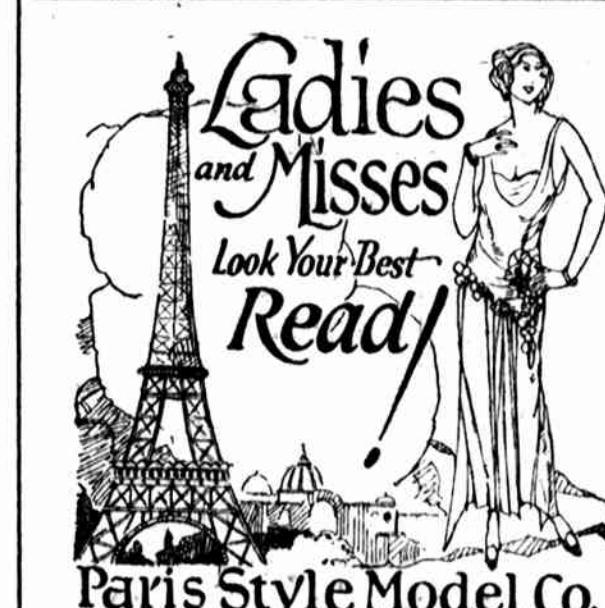
Indianapolis, Indiana. — "Dabar aš pasakysiu jums, kas mane privėdė prie jūsų vaisto vartojimo. Aš jau-čiau, kad aš turiu kokią negalę, nes aš negalėjau iš-vaikšioti pilno lai-ko su mažu. Pas-kutinį kartą, kada man taip užėjo, mano nervai buvo suirę ir aš buvau visai sugriuvusi.

Gydytojas manė, kad aš negyvensiu, o jei ir gyven-čiau, tai niekuomet nebūsiu sveika ir stipri. Bet aš jiems pasakiau, kad aš pasveikčiau, kad aš dar nemirsiu. Ma-no vyras parnešė Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound ir aš suvarto-jau šešias bonkas. Aš tuojaus susip-rėjau vėl ir turėjau dar tris vaikus. Nuo to laiko aš visuomet rekomenduojau Vegetable Compound, ir jei jus pamatytumėte mane dabar, tai manytumėte, kad aš visuomet buvau tokia sveika." — Mrs. Mary F. Her-rick, 234 Detroit St., Indianapolis, Ind.

Lydia E. Pinkham's Vegetable Com-pound yra puikus vaistas besilaikan-čioms motinoms ir jį reiktų imti vi-są neštumo laiką. Jis paprastai su-sitprina ir sutaiso visą gimdomąją si-stemą taip, kad visais žvilgsniais jis veikia taip, kaip gamta yra leidusi.

Turėjo dieglinį reuma-tizmą karėję šlauny.
Jaudiasi taip gerai kaip
jaunas žmogus.

Ponas Geo. W. Male iš Bereybuy, W. Va., rašo: "Galiu rekomenduoti Nuga-Tone'ą kaip gerą vaistą. Aš turėjau dieglinį reumatizmą kairėje šlauny. Aš išgulejau 36 dienas pa-vymui ir visas sublogėjau. Turėjau nevirškinimą, nervotumą, negalėjau gerai miegoti ir ištisus valandas iš-guldavau negalėdamas užmigti. Dabar aš miegu gerai ir turiu gerą apetitą, galiu valgyti viską kas tik papuola. Esu 57 metų, o jaučiuosi taip kaip kad jausdavau jaunas budamas. Nuga-Tone ištaisė mane ir aš jaučiuosi kaip žmogus." Nuga-Tone tveria, sutaiso, maitina ir atgaivina visas gyvybines ir silpnas kūno dalis. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mė-nesniui gydysis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą parduosinėja visi geriečiai aptiekini-nak poiztingai garantuodami, kad at-teiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantijų rasi prie kiekvienos bonkės), arba tiesiog pa-sius apmokėtu paštu National Labora-tory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00.

Paris Style Model Co.

Not Inc.

Prisiųskite savo stovintį paveikslą ir \$1.00 Money Order. Gausite Jums pritaikintą vėliausią Paryžiaus stailį. Pažymėkite ko norite: dresiu, kotų ar siutų. Siųsdami Jums stailas, sugrąžinsime ir paveikslą. 117 N. Dearborn St., R. 707, Chicago, Ill.

Pinigai
iš
Brighton Park
i
LIETUVĄ

per
NAUJIENAS

4138 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 7674.

DAVID RUTTER & CO.

Anglis ir Koksal
Pirkite anglis tiesiai iš ratali
kiemų. Visur pristatom.

South Side ofissas 3301 Normal Av.
Tel. Yards 2296.

Kuomet jus pasirenge pirtaisyti
savo namą ir norite ką nors plun-
bingo, gaukite mūsų kainas pirma
negu pirksite naujus ir vartotus.

S. GREENFIELD PLUMBING
SUPPLY HOUSE.

1808 S. State Str. Victory 0508 J.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.
S. L. FABIANAS CO.
INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus utarninką
ir ketvartą. Nedėlionis nuo 9
iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2562
Valandos: 9 ryto iki 9 vakarų. Sere-
doj ir Pėntnyčio nuo 9 r. iki 6 vak.
Veda visckias bylas visuose teis-
muose. Egzaminavojo Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotas,
Namus, Farmas ir Biznius. Skol-
na Pinigus ant pirmo morgidiaus
lengvomis ilygomis.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmedsty:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Yards 4681

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietavys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakareis: 10786 S. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6877.

Tel. Yards 1138
STANLEY P. MAZEIKA
GRABORIUS IR
Balsamuotojas
Turis automo-
bilus visokioms
reikalams. Kaina
prieinama.
3319 Auburn
Ave., Chicago.

**PLUMBERIO IR APSILDYMO
ITAISYMAI**
olsello kaina tiesiai pirkėjui.
Užganėdinas garantuojamas.
PEOPLES PLUMBING & HEATING
SUPPLY COMPANY
490 Milwaukee Av., 461 N. Halsted St.
Telephone Haymarket 1018

Numažinta kaina rubai

Pasididinus mūsų bižnui, mes ga-
lime sumažinti savo uždarbi. Juo
daugiau jūs darysite su mumis bižnui,
tuo mes galėsime parduoti jums savo
tavorus pigiau. Mes turime pilną
pasirinkimą 1 ir 2 kelnų siutus su-
augusiems ir jauniems vyrams, mie-
ros 34 iki 48, vėliausiu stiliu, 1 ir
2 kelnų siutai, \$13.50, \$18.50, \$22.50,
\$27.50, \$32.50, \$37.50, \$42.50 ir
\$47.50. Whipeord, Cranenette & Ga-
bardines rainproof kantai, \$20, \$22.50
ir \$27.50. Vaikų siutai \$9.50 iki
\$17.50.

S. GORDON,
"Numažinta kaina rubai"
Piet-Rytinis kampas Halsted ir 14th
Sts. Įėjimas 739 W. 14th St.
Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki
9 val. vakare. Subatomis nuo 8 val.
ryto iki 10 val. vakaro. Nedėlionis
nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakare.

K. KAPLAN SONS & CO.
1653 W. 47-th St.
Oda, guminės kelnės, čėverykų vi-
nys, čėverykų polish ir čėverykų
taisymo įrankiai.
Olseis ir Retail
Nužemintomis kainomis
ISKIRPKITE ŠI APSKELBIMĄ
IR ATNEŠKITE, GAUSITE
10c. pigiau už kiekvieną
\$1.00 pirkinį.

ELEKTRA
šviesa ir pajlogę suvedame į senus ir naujus namus, taipgi
dirbtuves. Cash arba ant imokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektro Ekorporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Ofiso Telefonas Central 4104 **DR. H. A. BROAD** Busto Telefonas Armitage 3299
VIDURMIESCIO SPECIALISTAS
Apeklita Chirurgija (operacijos) ir Motery Ligos.
7 West Madison St., kamb. 1202. Kampas State gat.
Ofiso valandos: Nuo 3 iki 6 po pietų ir pagal sutarimą.

L.S.S. ŽINIOS

Oficialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius, kartą savaitėje, ketvirtadieniais.

"Kas yra ta LSS?"

Tokių antgalvių kiek laiko atgal pasirodė Chicagoje lapelė, po kuriais pasirašo "Lietuvių Socialdemokratų Sąjūsa".

Kokių tikslų jie tuos lapelius platina, nesunku atspėti iš jų turinio. Niekas juose nėra, kas sutiktų su lapelių pavardimu. Lapelių autoriai labai matyt, atsiliekę nuo gyvenimo ir darbininkų judėjimo, dėl to jie nei nepajėgia į savo klausimą atsakyti. Jie tik nori įkalbėti, kad LSS. tai esanti Grigaitis, Gugis ir Jurgelionis. Tačiau įkalbėti jie neri, matyt, dar kvailiesiems už pačius savę. Juk padorus žmogus, jei jis neri apie ką nors kitiems pasakyti, turi pirma pats susipažinti su tuo dalyku, nes kitaip tik pats save gėdai ir pajukui pasistato. Be to tie tariai "socialdemokratai" supina Naujienų Bendrovę su LSS. reikalais. Turtum jie nežino, kad LSS. Pildomasis Komitetas neturi jokio autoriteto kalbėti organizacijos vardu apie Naujienų bendrovės reikalus, kištis į jų biznį ar nustatyti dienraščio kryptį. Tai, regis, aišku kiekvienam, bet "sąryšiečiai" nei to nepajėgia suprasti. —Laisvės Mylėtojas.

[Red. priedas. — Dėdami d. Laisvės Mylėtojo rašinį, pastebėjome, kad jokios tokios organizacijos kaip "Lietuvių Socialdemokratų Sąjūsa" nėra. Tuo vardu kadaise buvo pasikrikštiję keli "Naujienų" kerštininkai, kur buvo pradėję leisti daigi specialią "Naujienoms" ir jų vedėjams šmeižti šlamstelių "žinias." Bet tas šlamstelis senai subankrutijo (suvedęs pinigų kelių lengvatikių žmonelių, kuriuos tie "spešeldemokratai" buvo prisivilioję), neliko nei jų "sąryšio." Tik kerštas "Naujienoms" bent kai kuriuose jų buvusių "spešeldemokratų" dar neišgeso, ką parodo ir tie jų išleisti šmeižo lapeliai. Kreipti kokios nors domės į juos nėra nei reikalo nei prasmės, nes kiekvienas blaivas žmogus, jei ištekty kantrybės lapelį perskaityti, tuojau pamatys, kas ty šlamstelių autoriams rupi.]

Socialistų Darbininkų Internacionalas

Jau Naujienose plačiai buvo apie jį rašyta. Bet čia dar pridėsiu kelias pastabas d. Hinkito, kaip buvusio atstovo tame kongrese nuo Amerikos Socialistų Partijos.

"Europos žmonės dabar labai nusiminę, nes ten bėdos ir vargai spaudžia juos iš visų pusių. Juokams pas juos nėra vietos. Nepirmą sykį man tenka dalyvauti Tarptautiniuose Socialistų kongresuose. Seniau tie kongresai budavo labai entuziastingi. Buvo dedama daug vilčių. Budavo pasakoma daug gražių ir skambių žodžių. Dabar Europos žmonės į skambius žodžius, į gražias frazes jau nebetiki. Jie žiūri į realų darbą. Šiame Kongrese tik trys svarbūs momentai sukėlė didelį delegatų entuziazmą.

Pirmutinis svarbus momentas buvo, kuomet francūzų delegatas pabaigęs savo kalbą, perstāt kalbėti Vokietijos delegatą. Vokietijos delegatas pirmuoliausiai nuėjo pas francūzų delegatą, drūčiai suspaudė jam delną ir pasakė, kad jie yra draugai, idėjos draugai, nors jų šalys ir kovoja tarpe savęs. Visa salė sukilė ir entuziazmui nebuvo galo.

Antras svarbus momentas

buvo, kuomet tapo perskaityta Socialistų Darbininkų Internacionalo konstitucija. Visi delegatai, sustoję ir iš klausė konstitucijos perskaitymo. Konstitucija priimta didžiausiomis ovacijomis. Nei vieno nebuvo, kuris būtų balsavęs prieš. O daugumoje delegatų matėsi ašaros akys iš to didelio džiaugsmo. Ir tuojau visi pradėjo dainuoti "Internacionalą". Momentas buvo įbegalo įspūdingas. Visi delegatai pajuto, kad kaž kas naujo, gražaus tapo padaryta.

Trečias svarbus momentas buvo kuomet pradėjo svarstyti santykius Anglijos ir Rusijos. Rusijos delegatas pareiškė, kad Anglija nori Rusijai uždėti savo kapitalistinė diktatūrą. Nors mes nepritariame bolševikų diktatūrai, bet mes dar labiau smerkiame Anglijos valdžios kapitalistinė militaristinė diktatūrą. Su bolševikų diktatūra mes kovosime, tai mūsų reikalas, bet kad Anglija uždėtų savo leteną ant Rusijos, mes visai nepakėsime.

—A. Zymontas.

Tokia dabar gadyne

Dabartinė gadyne, tai dolerio gadyne. Viskas perkama ir parduodama. Už dolerį gali gauti viską. Meilė, dora ir idėjos pasidarė prekės. Žmogaus vertė irgi saikuojama dolerio saiku. Kas turi daugiau dolerių, tas turi svarbos ir yra visų gerbiamas.

Dideli idealistai irgi pradeda užsikrėsti to dolerių manija. Savo kjerjara užima pirmą vietą. Daugumas rupinasi tik savo asmeniniais reikalais ir žiūri, kad kaip nors tapti turtingais. Žmonės virsta paprastais vabalais. Vienas kitą gatavi suėsti. Net ir iš draugiškumo pradeda daryti biznį. Kito žmogaus reikalai pasidarė tolimas ir svetimas dalykas. Ir niekas jais nebeturi rūpinis.

Tas atsiliepia ir ant organizacijų. Dabar nei organizacijos negali taip sparčiai augti,

kaip pirmiau kad budavo. Pasišventusių draugų, kurie dirbų organizacijos labui, skaičius labai sumažėjo. Kiekvienas pradeda žiūrėti, kad už darbą organizacijai gautų atlyginimą. Ir jei to atlyginimo negauna, tai ir nedirba jai.

Dar liudnesnis dalykas yra su nekuriomis organizacijų nariais, kad jie visai atšalo. Dar tas būtų pusė bėdos. Bet tie atšalėliai pradeda pasakoti kitiems savo draugams, kad, girid, kas iš to. Tušias darbas. Tie atšalėliai nebemato daugiau naudos iš organizacijos. Matyt jiems sekasi gyventi, tai ir visos idėjos išdulkėjo.

Tik dar gerai, kad tokių atšalėlių neperdaugiausiai randasi. Ir todėl gražioms idėjom dar jie negali daug pakentėti. Šiaip jie gatavi būtų viską paversti į paprastą biznį — viską saikuoti dolerių saiku.

Ir vis tai yra kalta dabartinė pasiutusi kapitalistinė sistema, kur doleris yra visų dievaitis.

Kad pakeitus jį, reikės dar daug darbo padėti ir pasišventusių žmonių paaukauti. Kova dar bus didelė. Idėjos ir mokslo turės visgi kada nors užimti pirmutinę vietą.

Ar šiaip ar taip, mes turime rengties prie tos kovos. Netik turime rengties, bet turime ir kitus raginti, kad ateitų mums pagelbon.

Socialistų organizacijos ir yra sutvertos tai didelei kovai. Lai labiau apsišviest darbininkai ir spiečiasi buriais į socialistų organizacijas. Tik organizuotai veikdami jie savo kovą laimės. — A. Zymontas.

LSS žinios ir sąjungiečiai

Nuo kiek laiko Pildomasis Komitetas, rytiečių verčiamas, pasirupino gauti "Naujienose" skyrių "LSS. Žinios." Šitą skyrių ir Pild. K-to veikimą draugai užgyrė. Tai ir viskas. kas savaitę bus taip pilnas, kad redakcija turės rašius dešimti jame smulkiu šriftu. Maniau, kad kai ims visi rašyti, tai ir vietos nepakaks. Bet apsirikau. Negana, kad kiti nieko neparasė į tą skyrių, bet nerasė nei to skyriaus sumanymojai.

Rodos yra lygiai kelios kuopos, kurios, beabejonės, laiko savo susirinkimus ir svarsto organizacijos ir unių reikalus ir šiaip riša svarbesnius dienos klausimus, — kodėl nieko

nepraneša apie tai visuomenei? Mes reikalaujame iš Pild. Komiteto, kad jis gautų mums tą skyrių "Naujienose." Jis mūsų prašymą išpildė. Bet kokia naujiena iš to turime, kuomet juo nesinaudojame? Jokios. Mes palikome jį vienam draugui LSS. Sekretoriui A. Zymontui užpildyti. Jėgu ir toliau taip bus, nėra abejonės, kad tas skyrius turės mirti, nes d. Zymontas pails nuo tos sunkios naštos, o pailsęs mes jį nuo pečių. Ir tada ar nebus užėjusiam sur savo pažįstamui Zymontui kad bus, nes bus kuod "pasigirti."

Kur mūsų draugai — inteli-

I LIETUVĄ

Pirkite laivakortes atgabendimui savo giminių iš Lietuvos.

WHITE STAR LINE
N. Y. ir Cherbourg ir Southampton
Homerie July 7; July 28; Aug. 25
Majestic July 14; Aug. 11; Sept. 1
(Pasaulio didžiausias laivas)
Olympic July 21; Aug. 18; Sept. 8
Greiti susijungimai su Baltijos uostais

AMERICAN LINE
N. Y. Plymouth-Cherbourg-Hamburg
*Mongolia July 12; Aug. 16; Sept. 20
*Minnekahda July 19 Kroomland July 26
*Manchuria Aug. 2; Finland Aug. 9
*Naujos 3 klesos kajutos
Greiti susijungimai su Baltijos uostais

RED STAR LINE
N. Y. Plymouth-Cherbourg-Antwerp
Belgenland July 11; Aug. 8; Sept. 5
Zeeland July 18; Lapland July 25
*11:00 A. M.
Gothland (Antwerp only) Aug. 4.
Geras maistas. Uždaromi kambariai. Dideli vieši kambariai. Kreiptis prie vietinių agentų.

PASAZIERŲ SKYRIUJE,
127 So. State St., Chicago, Ill.

NORTH GERMAN LLOYD
Savaitiniai išplaukimai į LIETUVĄ
New York-Bremen
Su nauju gražiu laivu "COLUMBUS"
Didžiausias Vokiet. laivas ir vienos klesos cabin laivai. Labai daug pagerinti trečios klesos parankumai. Parankūs uždaromi kambariai su 2 ir 4 lovomis. Del laivakortę prie bile vietinio agento arba North German Lloyd 100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTAŠIUS
PHYSICIAN IR SURGEON
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 8 ir 6 iki 8 v. v.
Nedėliomis 9 iki 11 ryto
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Tel. Canal 6222
Rezidencija 3114 W. 42nd St.
Tel. Lafayette 4988
Val. 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare, ir

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telefonas Central 3362
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro
Rezidencijos tel. Keokas 7715

Garsinkitės Naujienose

gentai ir profesionalai, kad nieko neparasė moksliško į LSS. Žinias? Juk kai pasitaiko juos šiaip taip įstumti į darbininkų susirinkimą, dažnai jie pasako: reikia šviestis, skaityti laikraščius, stiegti moksleivių fondus ir t. t. Tai kodėl nieko nerasė į tuos laikraščius? Ar jaugi jie nežino to, kad savo amžinų tylėjimu smaigia moksleivių fondą ir kartu visą

pažangų darbininkų judėjimą? —Laisvės Mylėtojas.

KUOMET JUSU KOJOS PRAKAITUOJA
Vartokite plačiai žinomas ir geriausias gyduoles **SWEDOLA**
Pasėkmės bus tikros, tik už 50c.
Reikalaukite aptikose.
Pagarbintus per:
POLO CHEMICAL CO.
2824 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

12 Didelių Laivų kurie plaukioja kiekvieną savaitę, per Bremeną

LAUKITE į seną tėvynę ant Amerikos laivų. Jums bus užtikrinta parankumas ir apsauga ir daug vietos kur šitie laivai išeikia. Trečios klesos cabin del 2, 4 ar 6 asmenų — rukymai kambarius — knygynai su knygomis, jūų kalboje daug vietos ant laivo — geras maistas — tie yra dalykai kur jus gausite. Tie laivai yra:

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
Agentūros didžiosiose miestuose
Manageriai operatoriai del **UNITED STATES SHIPPING BOARD**

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ I LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIENOJĄ
Važiukit visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuvos važiuoja į Piliavą Apenkiai Lenkų juosta (karidorių) VISA TREČIA KLESA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-rių LOVŲ
S. S. ESTONIA July 18
S. S. LITVANIA Aug. 8
TREČIOS KLESOS KAINOS I:
HAMBURGĄ \$103.50 — PILIAVĄ \$106.50
— LIENOJĄ IR MEMELĮ \$107.00
Dėlei laiv. ir žinių kreipkitės prie savo agentų

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIEN AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Ofisas su Dr. J. F. Van Paing

Tel. Yards 1119
Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuojusi Pensilvanijoje, Iginončinse, Sažiniškai partarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikalause moterims ir merginoms: kreipkitės, o rasitės pagalbą.

Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

Tel. Blvd. 3138
M. Woitkewicz **BANIS AKUŠERKA**
Turiu patirtimą. Pasėkmingai partarnauju prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms vel tul.
3113 South Halsted St.

Dr. Herzman kraustosi iš senos vietos 3313 So. Halsted St. į naują vietą 3410 So. Halsted St.

DR. HERZMAN

—IS RUSIJOS—
Gerai Lietuviams žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas, vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1825 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Dienomis: Canal 8110 arba 0376
Naktį Drexel 960 Boulevard 4186
3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 16 metų Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 labos Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po pietų, ir nuo 7 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.
Telefonas Drexel 2886

Dr. Maurice Kahn

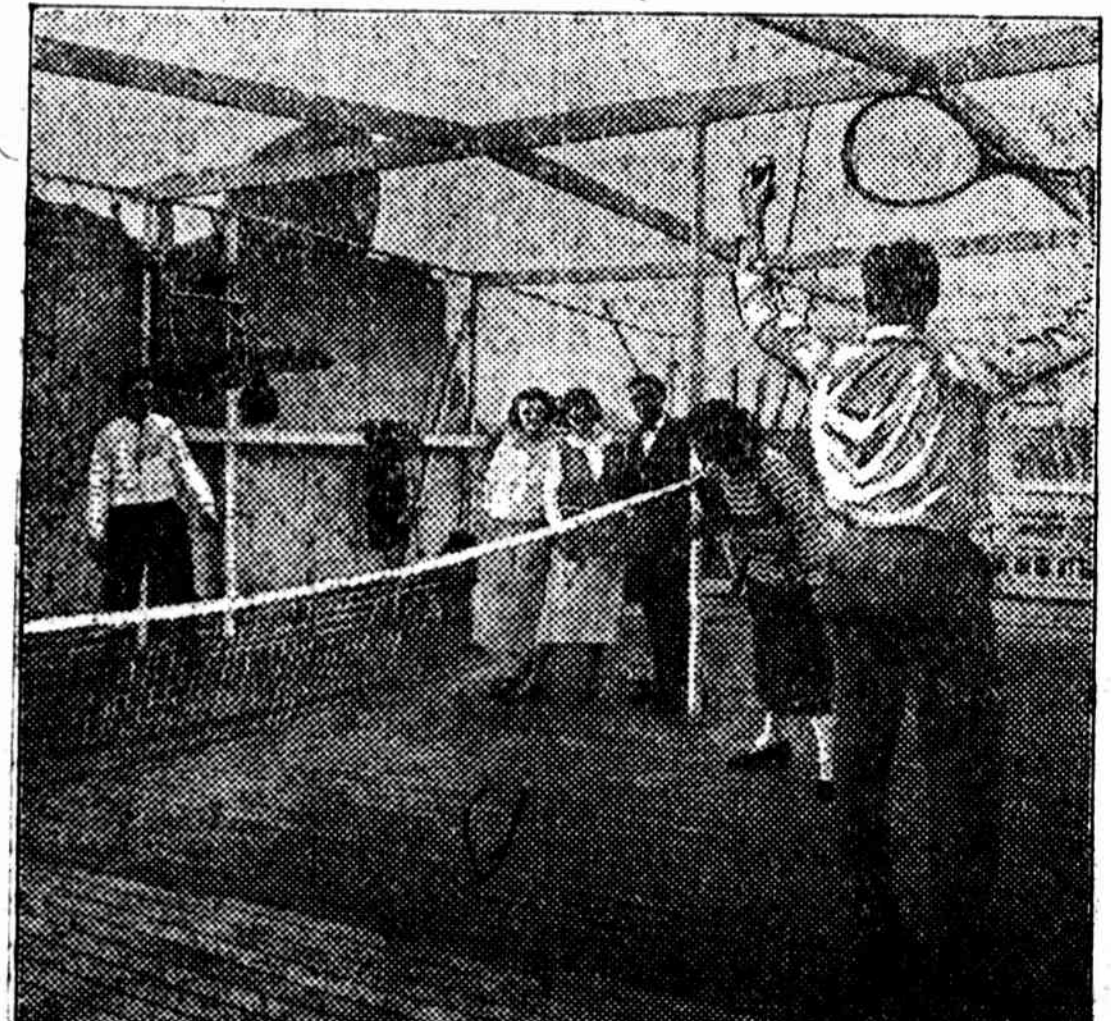
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 8 ir 7 iki 9 v. nedėliomis nuo 12 iki 1 val. po pietų.

Tel. Boulevard 0537
DR. MARYA DOWIAT-SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9698
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago.

Jei abejojate akimis, pasitarkite **Dr. A. R. BLUMENTHAL**
Optometrist
Tel. Boulevard 6297
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47-48 gat.
2-ros labos.

For Beautiful Eyes
Make the Use of **MURINE** Daily Habit.
This Refreshing Eye Lotion soon makes Eyes Clear, Radiant, Beautiful! Harmless, Enjoyable.
Sold by all Druggists. Write for Booklet "How to Make the Eyes Beautiful!"
MURINE
MURINE CO., 9 East Ohio Street, Chicago

Tennis ant laivų.

Atletika mylintis asmenys, kurie kasdien lošia golfą arba tennis, neturi reikalo nusiminti kuomet važiuoja Europą ant gerų laivų United States Linijos.
Šiandien, kuomet visi, pradėdant bobute ir baigiant mažą sėsle, mąkstina šokiui ar tokiu būdu, kad užlaikis savo kūną pilnoje sveikatoje. Ir kaip pagalvoja apie keliaimą laivų keleto dienu be mąkstintinomis. Bet jei jie jau yra keliavę ant laivų George Washington, President Harding, President Roosevelt, arba kitų laivų United States Linijos, jie žino kaip yra puikiai viskas priręta ir fiziniam pasimankštinimui.

Kuomet dabar pradėjo atvažiuoti vis daugiau ir daugiau pasazierių, tai tiesiog yra reikalavimas, kad būtų įsteigta pasilinksminimai ant lauko. Ir tas yra padaryta ant šios linijos laivų. Yra lošama visokie žaismai ir pasilinksminimai daromi.
Tennis ant laivo pasidarė labai populiari. Specialiai yra gerai įtaisytas tennis ant laivo President Harding.
Pasazieriai kitų linijų laivų netiki, kad tennis galima lošti ant laivo, bet kuomet išgrista šukaujant, tuomet tai jau įtikti. Kurie nemoka lošti tennis, tie iš balkonų žiūri į lošėjus.

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Strigaitis
1729 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8562

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
No per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
at Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien. Ištirinti
reklaminius. Adresas: Naujienų Redakcija,
1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8562.

Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — per metus \$8.00
Metams \$8.00
Pusmetį \$4.00
Tris mėnesius \$2.00
Vien mėnesį \$1.00
Vien mėnesį \$1.00

Chicagoje per mėnesį:
Vien mėnesį \$1.00
Savaitę \$1.00
Mėnesį \$1.00

Susijusios Valstijos su Chicagoje
per metus \$7.00
Metams \$7.00
Pusmetį \$3.50
Tris mėnesius \$1.75
Vien mėnesį \$1.00
Vien mėnesį \$1.00

Lietuvon ir kitur užsienioje
(Atspindinti)
Metams \$8.00
Pusmetį \$4.00
Tris mėnesius \$2.00

Pilnais reikia atsiųsti pinigų Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Prohibicija ir prezidento rinkimų kampanija.

Senųjų partijų politikie-
riams reikėjo sugalvoti ko-
kią nors novalią busimai
prezidento rinkimų kampa-
nijai. Balsuotojai pra-
dėjo nebeįdomiai mūto
klausimu, kuris per pa-
stutinius penkis de-
šimtis metų sudarė vyriausią
ginčams temą tarp senų
jų partijų. Tie ginčai jau
pradėjo virsti tikru vodevi-
liu. Tad dalykų pajvarini-
mui reikėjo kas nors naujo
sugalvoti.

Ir štai dar visai nesena
senatorius Borah pareiškė,
jog prohibicija prezidento
rinkimų kampanijai sudary-
sianti svarbiausį klausimą.
O Chicago "Tribune" idėjo
prezidento Hardingo pa-
veikslą, kur vaizduojama jo
politinė platforma. Ta plat-
forma susideda iš dviejų da-
lių — prohibicijos ir konser-
vatingumo.

Taigi pilnai galima laukti,
kad sekamais metais seno-
sios partijos ves labai karš-
tus debatus kai dėl to, kiek
nuošimčių alkoholiaus turi
turėti įvairūs gėrimai. O pa-
galba tų debatų apie "kiką"
politikieriams bus geros pro-
gos nuslopinti svarbiausias
šalies problemas.

Vatikano politika.

Pastaruoju laiku tarp Va-
tikano ir Francijos valdžios
užsimezgė gan draugingi ry-
šiai. Viskas ejo ytin sklan-
džiai, kol Vatikaniui neatėjo
į galvą pabarti francuzus už
užgriebimą Ruhr srities ir
žiūrų apsiėjimą su vokie-
čiais. Tas "tėviškas" paba-
rimas francuzų dzingoms
labai nepatiko. Poincarė be
jokio dvejojimo pareiškė,
kad Ruhr srities užgriebi-
mas yra ne Vatikano daly-
kas ir jam visai neišpuola
tuo rupintis.

Poincarė griežtas nusi-
statymas, matoma, pastatė

Vatikaną į keblį padėti.
Šiokių ar tokių būdų reikė-
jo Vatikaniui likviduoti įvy-
kusį nesupratimą. Ir štai
"Tribune'o" Romos kores-
pondentas, V. De Santo, pra-
neša, kad papa pasiuntęs sa-
vo Berlio pasiuntiniui laišką,
kur pakartojama tas fak-
tas, jog Vatikanas trokš-
ta įvykinti taiką. Vokietijai
primenama, kad ji turi
pildyti savo pasižadėjimus.
Maža to, papos laiške speci-
aliniai apeliuojama į vokie-
čių valdžią, kad pastaroji at-
sizadėtų keršto politikos ir
pasyvaus priešinimosi.

Papa sako, kad jam esą
labai nemalonu girdėti, kad
po priedangos pasyvaus prie-
šinimosi vykdoma sabota-
žas. Tai esąs "kriminalinis
priešinimas" ir Vokietijos
valdžia turinti jį pasmerk-
ti.

Korespondentas priduria,
jog iš patikėtinų šaltinių
ateina žinių, kad francuzų
valdžia tuo laišku esanti la-
bai patenkinta ir tuo būdu
įvykęs nesupratimas likęs
likviduotas.

Visa tai primena vieną
G. Petrov apysakos herojų,
kuris kilusius tarp savo pa-
ronų nesupratimus bandy-
davo likviduoti sekama fra-
ze: "Visi jūs teisingi ir visi
jūs klaidingi." O toliau jis
imdavo pasakoti apie žmo-
gaus "natos" silpnumą ir
apie tai, jog visiems žmo-
nėms reikia gyventi santai-
koje. Tik visa bėda su tuo
heroju budavo ta, kad jo "fi-
losofija" prie nieko gera ne-
atvedavo.

Papa irgi tokiu pat būdu
bando sutaisyti Franciją su
Vokietija. Francuzams jis
liepia nėbesmaugti vokiečių,
o vokiečiams nesipriešinti
smaugimui. Nes kaip vieni-
taip ir kiti esą vienu ir tuo
pačiu laku kalti ir nekalti.

Gal tokia "idealinga" politi-
ka ir sukurtų ramybę dan-
guje, ant žemės ir visose ki-
tose vietose, bet visa bėda
yra tame, kad ji "šioje asarų
pakalnėje" yra visai nepri-
taikoma ir prie nieko gero
neveda.

Darbininkų prietelis.

Prieš porą dienų prezi-
dentas Hardingas paskelbė
didelę sensaciją. Jisai, gir-
di, neleidęs kapitalistams su-
triuškinti darbininkų judė-
jimą. Nors tiesioginiai jisai
ir nesako, bet jo žodžiai su-
daro tą įspūdį, kad jam pa-
sisekė atidengti kapitalistų
sąmokslą ir tuo būdu apgin-
ti darbininkų reikalus.

Toliau prezidentas skun-
džiasi, kad jo padėtis buvusi
labai sunki. Iš vienos pusės,
esą jam reikėjo kovoti su ka-
pitalistų užmačiomis, o iš ki-
tos — su pavojingais radikala-
lais, kurie kalba apie gele-
žinkelių ir anglies kasyklų
nusavinimą.

pagarsėjo išdavimu draus-
mės prieš geležinkeliečius.
Be to, faktas yra tas, kad
kapitalistai visur nukapojo
darbininkams algas, kur tik
jie galėjo tatau padaryti. Ir
kuomet visa tai buvo daro-
mo, prezidentas nepaprastu
kuklumu tylėjo. Akyvaiz-
doje tų faktų, reikia stebė-
tis prezidento "tvirtais ner-
vais" kalbėti žmonėms, jog
jis apgins organizuotus
darbininkus nuo kapitalistų
puolimų.

Tečiau pigu numatyti, ko-
del prezidentas stveriasi tos
demagogijos. Sekamais me-
tais įvyksta prezidento rin-
kimas. Dabar jau atvirai
kalbama, jog Hardingas vėl
"runys" į prezidentus. Gi
taip dalykams esant, jam
reikalinga pavartoti kamu-
fliažą, kad patrauktų savo
pusėn nors dalį darbininkų.

Apžvalga

DIDELIS INDAS.

"Drauge" skaitome:
"Netik Lietuvoje tarp ka-
talikų yra krikščionių-demo-
kratų ir pažangiųjų apie ka-
talikybę trypinėtojų, bet ir
kitur. Gi katalikybė juos
visus sutalpina. Tai tik pa-
rodo, kad katalikybė yra
didelis indas, kad nuomo-
nių laisvės nevaržo".

Gerai būtų, jeigu taip būtų.
Bet štai Lietuvos laikraščiai
praneša, kad kun. Dambaus-
kas labai rimtai įrodinėja kan-
tumui, kad pastarasis neturįs
turėti savo nuomonį kai ku-
riais mena klausimais. Esą
bažnyčios šventos įsakymuose
yra pasakyta tai ir tai, ir todėl
kun. Tumas galvoti kitaip ne-
privalas.

Antra, prieš kiek laiko papa
įtraukė į "prakeiktųjų" knygų
skaičių Anatole France'o raš-
tus. Vadinasi, katalikams li-
ko uždrausta skaityti to ista-
baus rašytojo raštai.

Ką visa tai reiškia? Ar tai
nėra nuomoninių varžymų? Jei-
gu ne, tai ką "Draugas" vadi-
na nuomoninių varžymų?

AUSTRALIJOS KOMUNISTAI.

Visų šalių komunistai yra
vienodi: jie tiek įsispitrijo į
Maskvą, kad nebemato, kas de-
dasi po kojomis. Štai ką ra-
šo "Australian Worker" apie
Australijos komunistus:

"Faktas yra tas, kad Syd-
ney miesto komunistai ne-
turi menkiausios nuovokos
apie tikrąjį dalykų padėtį.
"Jie mano, kad jie galės
išgelbėti Australiją, bet jie
nesupranta Australijos.

"Australija niekuomet ne-
priims jų proletariato dikta-
tūros doktriną. Australija
kratosi nuo tos taktikos, ku-
rią jie perša.

"Dogmatiniai laikydami-
si tos doktrinos ir taktikos,
jie tolyn vis labiau nustoja
savo įtakos.

"Iš visko reikėtų tikėtis,
kad jie sudaro bet kokią pa-
jėgą kairiajame darbininkų
judėjimo sparne. Bet ir tu
nėra.

"Fatalingas nemokėjimas
suprasti gyvenimo realybių
privėdė jį propagandos įta-
ką prie nulio.

STREIKŲ LAUŽYMO ISLAIDOS.

Vienas "kontraktorius", ku-
ris pristatė streiklausių gele-
žinkelių streiko laužymui,
patraukė geležinkelio kompa-
niją teisman reikalaudamas
\$382,331. Tas kontraktorius
jau gavęs iš kompanijos \$534-
931, bet jo apetitas padidėjęs
ir jis norįs gauti dar daugiau.
Delei to "The Milwaukee Le-
ader" sako:

"Tie skaitmenys yra labai
interesai. Jeigu būtų ga-
lima surinkti ir paskelbti vi-
sų geležinkelių kompanijų
išlaidas, kurios yra išleidžia-
ma streikų laužymui, tai
visuomenė tikrai išverstų
akis. Milionai yra išleidžia-
ma kovai prieš darbininkus,
bet kuomet raginama nu-
mušti važmas arba pakelti
darbininkams algas, tai kom-
panijos šaukia, jog jos esan-
čios perbiednos tatau dary-
ti".

Spaudos darbininkai Kaune

Išnaikinta išgriauta 1920 me-
tais Profesinė spaudos darbi-
ninkų Sąjunga Kaune vėl pra-
dėda atsivieveliuoti. Spaudos
darbininkai susiorganizavo ir
tvirtai stovi savo profesinių
reikalų sargyboje. Svarbiau-
sias dabar darbas, tai — prie-
ti ir prieškines už darbą atlygi-
nimo normas. Kol i minėtas
normas spaudos darbininkai
neįsė, tol už savo buvį paga-
rinimą kovos, paskui sieks į-
tų, savo profesijos moralinio
pakėlimo tikslų.

Dabar Lietuvoje 1 kategori-
jos spaud. darbin. gaudamas i
mėnesį 300 litų nė pusės ne-
gali nupirkti to, kiek nupir-
davo prieš karą gaudamas 50
rublių. Taigi dabartinė alga
bus apie 20—25 rub. vertės.
Darbdaviai apie tai nenorė
girdėti ir nori, kad darbinin-
kai pusvelčiui dirbtų ir tylėtų.
Reikia pažymėti, kad Kauno
spaustuvės toli gražu nesu-
pėja išspausdinti tiek, kiek Li-
tuvai spausdinimų reikalinga,
tai darbdaviai buvo išsimanę
primonyti darbininkus, kad jie
virš normos dirbtų. Per ilgą
laiką tas virš normos darbas,
nors jis ir pusantra tiek dau-
giau, kaip paprastas dienos
darbas apmokamas, pradėjo i-
eiti į paprotį ir darbininkai
vietoj 8-nių valandų darbo die-
nos dirbdavo 10, 12 ir net 15
val. Tokiu būdu spaudos dar-
bas brangėjo, darbo produktin-
gumas mažėjo ir darbininkų
jėgos menkėjo, nes ilgainiui
darbininkas laike 15 val. nė
tiek nepadirba, kiek laike 8-
nių valandų padirbdavo. Taigi
darbininkų tikslas dirbti 8 va-
landas i parą, o gauti atlygini-
mo tiek, kad žmoniškai galė-
tų pragyventi. Bet kai algos
yra per daug mažos, tai darbi-
ninkai noroms nenoroms pri-
versti vakarais arba virš nor-
mos dirbti, kad bent keletą
centpailių užvarius. Tai
prieš pat rinkimus i Seimą,
kuomet visos partijos ir ne-
partijos pasiutusią agitaciją
spaudos pagelba varė, darbinin-
kai ištatė reikalavimus pa-
kelti algas ir nesulaukdami at-
sakymo, pertraukė vakarinius
arba virš normos darbus. Nie-
ko negelbėjo. Darbdaviai pa-
tįs kiek galėdami dirbo, ir taip
praėjo Seimo rinkimų karštis.

Spaudos darbininkai netekę
kantrybės, gegužės 23 d. pa-
leido štai šitokią atsisaukimą:
"Draugai, spaudos darbinin-
kai! Visi žinome, kad darbdai-
viai i mūsų visokiais budais
reikalavimus pakelti algas, ne-
kreipė dėmesio ir visi jaučiamė
neaiškią padėtį. Mes norėjome
geruoju su darbdaviais susi-
tarti, bet laike tarimosi išliko
konfliktas ir jis jau antras
mėnuo tęsiasi. Matyt darbdai-
viai tokiu savo pasigėliumu pa-
tįs mus stumia i griežtą kovą
ir jeigu ta kova iškilis, tai tegul
visa kaltė kris ant jų galvos!

"L. sp. d. pr. S-gos Valdyba
visiems Draugams pataria vie-
tose, visuotiniuose susirinki-
muose išspresť žemiau paży-
mėtus klausimus ir užprotoko-
luoti: 1) Kokių priemonių tu-
rime imtis kovoj del algų pa-
kėlimo? 2) Ar sutinkate strei-
kuoti? 3) Gal turite kokius
savo praktiškus nurodymus bei
pažiūrymus — mieldžiame iš-
dėstyti. 4) Išrinkite savo at-
stovus i Delegatų susirinkimą,
kuris įvyks gegužio 25 d. 6 val.
vakare, Valdybos bute ir atei-
dami atsinėkite savo susirinki-
mu [protokolus.—Valdyba."

Minėtą dieną ir valandą su-
sirenkant, tapo patėmyta kas-
žin koki tamsųs gaivalai apie
valdybos buto duris beakant.
Darbininkai pažinę, kad tai
žvalgybos skyriaus šnipai siau-
čia, vienas po kitam išsivaikš-
čiojo, o vienas juokdarys pro
šnipą praeidamas uždainavo
labai gerai Kaune pažįstamą
dainelę:

Po neprasno Vanka chodiš,
Po neprasno dožki boši!
(Veltui, Joneli, vaikštinėji,
veltui kojeles daužai)...
Šnipai, žinoma, suprato, kad
darbininkai juos pajuto, ir su-
sigėdė, nosis nuleidę dyrinę.
Darbininkai žvalgybos šnipus
savo "šnipais" apstatė susime-
tę kitur ir padarė savo susiri-
kimą. Susirinkimo išdavos
buvo tokios, kad gegužės 28
dieną išėjo štai koks atsišau-
kimas:

"Draugai, spaudos darbinin-
kai! Jau pritrūko spaudos
darbininkams kantrybė! Ge-
gužės 28 d. 11 val. ryto "Var-
po" spaustuvėje susiriekavo
visi (35) darbininkai. Reika-
lavimai grynai ekonomiški. De-
lei streiko sustojo eję:

- 1) "Lietuvos ižnias".
- 2) "Lietuvos Ukininkas".
- 3) "Darbininkas" (Federaci-
jos).
- 4) "Lietuvos Dirva".
- 5) Lietuvos ekonominiai ir
politiniai pagrindai.
- 6) Gyvulių gydymas.
- 7) Šilicchio alkomas ir dau-
gybė brošūra.

Jeigu minėtos spausdinius
mėgintų kitose spaustuvėse
spausdinti, Draugai Darbinin-
kai nė pirštu jų nepajudinkit!
—Streiko Komitetas."

Sulig įstatymų reikalavimu
tapo pranešta Darbo Inspek-
toriui, kuris nors ir valdžios
pastatytas žmogus, bet visgi
darbininkų reikalus gina.

Lietuvos valstybės spaus-
tuvės vedėjas Antanas Kondro-
tas parašė štai šitokią raštą:

Kaunas, 1923 m.
Gegužio m. 29 d.

Finansų, Prekybos ir Pramo-
nės Ministeriui.

"Turiu garbės pranešti Po-
nui Ministeriui, kad tarp spau-
dos darbininkų ir darbdavių
jau du mėnesius tęsiasi kova už
algas: darbininkai prašo pa-
kelti algas 25%, spaustuvini-
kai gi, vengdami pabragimo
Dalis spaudos išdirbinių, ypatingai
laikraščių ir turėdami omeny-
je, kad spaudos darbininkai
sudarė avangardą visų darbi-
ninkų kovoje už algas, iki šiol
nuo algų padidinimo susilaikė.
Bet prasidėjęs darbininkų strei-
kui "Varpo" spaustuvėje ir tu-
rintas žinias, kad streikas ru-
šiamas ir kitose spaustuvėse,
Kauno spaustuvų savininkai ir
vedėjai savo susirinkime š. m.
gegužės 28 d. nutarė pakelti
algas visų kategorijų spaudos
darbininkams ir tarnautojams
10%, t. y. 1-os kategorijos dar-
bininkams mokėti 330 litų i
mėnesį, vietoj 300 l.

Pranešdamas apie viršminė-
tą, nuolankiai prašau Tamstos
parėdymo kaslink Valstybės
spaustuvės darbininkų ir tar-
nautojų.—A. Kondrotas."

streiką poni Bortkevičienė
("Varpo" atstovė) gaudeno,
kad jai tas streikas kainavęs
3000 litų. Manoma, kad ta
10% ir kitų visų spaustuvų
darbininkams bus pridėta.
—Pr. br.

Kauno spauda apie Chicago lietuvius

Kauniškės "Liet. Zinios" 116
nr. išspausdino p. Santakiškio
(matyt, kurio nors svečio iš
Lietuvos, kuriam teko pabuvo-
ti ir Chicagoj) šitoki straips-
nelį apie Chicago lietuvius:

"Chicagoj yra didžiausia
Amerikos lietuvių kolonija,
priskaitanti apie 100,000 asme-
nų. Jų yra keli šimtai lietu-
vių draugijų: politinių, kultu-
rinų, ekonominių ir t. t. Yra
kelios, o su priemiesčiais ke-
liolika parapijų, kur dešimtalis
milijonų dolerių pastatytos puik-
ios lietuvių bažnyčios; yra
keliolika lietuvių bankų. Perei-
tais metais Chicago lietuviai
spekuliavo dėdami dolerius
ant 100%" i Bischofo ir Har-
ringtono bankus, kuriuose žu-
vo keliolika milijonų lietuvių
dolerių. Chicagoje eina du lie-
tuvų dienraščiai: socialdemok-
ratų "Naujienos," Pijaus Gri-
gaičio redaguojamos ir krik-
ščionių "Draugas". Komunistai
leidžia "Vilnį." Laisvamanių
susivienijimas — mėnesinį žur-
nalą "Kardą." Vyčių Sąjunga
— "Vyty."

Bendrai kalbant apie Chica-
gą dar galima pasakyti, kad
čia yra daug lietuvių intelligen-
tijos, profesionalų ir prasine-
sių biznierių.

"Chicagoj yra 28 lietuviai ad-
vokatai, apie 35 daktarai, apie
20 lietuviams priklausančių
gražių vaistinių, keliolika bran-
genybių krautuvų, keli chiro-
praktai, ekspresininkai, fotog-
rafai, lietuviški automobilų
garažai (puikiausiai "Hub
Taxi" su 45 automobiliais),
kelios gėlių krautuvės, keli
graboriai — balsamuotojai,
apie kelius šimtus lietuvių, tu-
rinčių grosernes (kolonialų
prekių krautuves) ir saliusus
—aludes su "lengvais" gėri-
mais. Yra keliolika lietuvių
kontraktorių — namų staty-
tojų, inžinierių, naprapatų ir
visokių kitokių amatų ir pro-
fesijų žmonių, kokių tik gali-
ma rasti pasaulyje.

"Jeigu suskaičiuoti turta visų
krautuvinių, korporacijų ir
atskirų asmenų lietuvių, tad
Chicago lietuviai savo turta
lengvai galėtų nusvert visos
Lietuvos valstiečius. Savo in-
tektualėmis pajėgomis Chi-
cago lietuviai taipgi gali rin-
tai konkuruoti su Lietuva.

"Reikia atminti, kad didžiū-
na chigagiciečių, kaip abelnai
Amerikos lietuvių, paeina iš
po šiaudinių Lietuvos pasto-
jų. Daugumoje yra gabesni
žmonės, ieškantieji ko nors
geresnio, bėgusieji nuo prie-
spaudos laisvės šalin. Dalis
jų kultūros atžvilgiu pasiilko
tokiais pat tamsuoliais, ko-
kiais 20 metų tam atgal i čia
atvažiavo ir apart savo buto,
dirbtuvės, karčiamos ir bažny-
čios daugiau "Amerikos" neži-
no. Tokius čia foreineriais
(svetimsaliais) vadiną ir to-
rius i Lietuvą grįžtant nereik-
kėtų amerikonais vadinti. Da-
lis mūsų išeivių yra prasine-
si labai augštai ir kartais net
pralenkia pačius yankes, t. y.
tikruosius amerikiečius. O jei-
gu paimsimė mūsų išeivių
Amerikoje gimusių vaikų,
tat jų tarpe rasime daugybę
gėbaus jaunimo, bėgusių
Amerikos universitetus ir
aukštai iškilusių, kaip savo
darbe, taip ir visuomeniniame
Amerikos gyvenime.

"Lietuvos valdžia turėtų ku-
rimčiausią dėmę atkreipti i
chigagicius ir ieškoti juose
nė auki, bet intelektualų pa-
jėgų mūsų valstybinio darbo
kurimui. Čia galima rast dau-
giau tinkamų mūsų valstybei
vyrų, negu tuose, kurie lietu-

viais pasivadino tikrai pas ca-
rą ir Lenino duonos netekę...
"Jeigu Lietuvos valdžia ves-
tų tinkamą politiką link ame-
rikiečių, tat vieni chigagiciai
organizuotai grįždami Lietu-
von ir dėdami asvo patyrimą
ir kapitalus Lietuvos ūkin,
prekybon ir pramonėn, pada-
rytų Lietuvą lietuviška, kultu-
riška, gražia ir turtinga šali-
mi. Tai rašau išklauses nuo-
monė tukstančių mūsų brolių
amerikiečių."

Latviai susirupinę del Klaipėdos uosto.

Ryga. (E). — Jau ankščiau
buvo pranešta, kad Latvijoje
susirupinta del Lietuvos val-
džios pastangų nukreipti Lietu-
vos užsienių prekybą per Klai-
pėdą, ir tuomet nurodyta, kad
čia pasigirdo balsų, reikalau-
jančių imtis priemonių toms
Lietuvos pastangoms paralizu-
uoti. Dabar "Jaunakas Zinas"
praneša, kad šis dalykas jau
nųjęs iki ministerių kabineto,
kuris manąs palengvinti susi-
siekimą su Liepoja ir įvesti
naują geležinkelių tarifą, kad
prekių gabenimas iš Lietuvos
atseitų pigiau per Liepoją, ne-
gu per Klaipėdą. Manoma pa-
naikinti arba suminkštinti gele-
žinkelių formalumus, sude-
rinti abiejų valstybių traukini-
nius; be to, numatyta, anot
laikraščio, suminkštinti įvažia-
vimo sąlygas, visiškai panai-
kinti kai kurių kategorijų as-
menims vizas ir leisti įvažiuoti
ir kelioms dienoms apsigyven-
ti Liepojoje bei vizų tiems Lie-
tuvams pirkliais, kurie važiuoja
per Priekulės bei Vainodės sto-
tis. Vizų ir leidimų mokėsiai
sumažinami iki minimumo. Vi-
somis išgalėmis šelpiami ir pa-
laikomi prekybos rumai. Numa-
tyta persiūsti ir rusų bėgių pla-
tumą Mintaujos — Liepojos
geležinkelių linij, o Lietuvos
ribose palikti normalę platu-
mą, taip pat pripažintas reika-
las atnaujinti geležinkelio til-
tą per Dauguvą ties Skerspiliu
(Krustpilis), kad tokiu būdu
galima eksploatuoti Mintau-
jos—Skerspilio geležinkelį li-
niją. Kadangi Latvijos valdžia
negalinti atsignuoti reikiamų
lėšų šitiem planams įvykdyti,
tai numatyta pritraukti užsie-
nių kapitalas. Miško ekspor-
tų pakelti rengiamasi suma-
žinti siaurųjų geležinkelių ta-
rifą.

Kad Liepojos uostas galėtų
išlaikyti kitų uostų konkuren-
ciją, manoma uostas geriau
užlaikyti, patobulinti, ir be to
pagilinti Bartuvos upę ir Lie-
pojos ežerą. Del tolimesnių
žygių numatyta artimiausioj
Pabaltės valstybių konferen-
cijoj reikalaut, kad valstybės ne-
darytų kliučių tiesioginiam ge-
ležinkelių susisiekimui.

Latvių universitetas

Ryga. (E). —Birželio 6 d. i-
vyko paskutinis Latvių univer-
sitetio tarybos posėdis šiais mo-
kėso metais. Rektorių Fels-
bergas pasakė prkalbą, kurio-
je jis trumpai apibūdino savo
3-jų metų darbuotę, direkto-
riaujant universitete. Pra-
džioje universitete buvę tik
1500 studentų, dabar jame
esą 500 stud. su 250 lektorių.
Universitetas užimaš 4 didelius
trobesius, gi dabar norima įsi-
gyti dar penktus.

BEREIKALINGI PLAUKAI
Ant' veido, po pašal-
čių ir kojų daro
nemamumo mote-
rims ypač vasaros
laiką. Jie su-
pralinti greit
ir saugiai au-
muy "DE-
PILATORY
POWDER".
81 puiki gydulo
priemonė tik del mo-
terų, pralaukia plau-
kus i 15 minučių. Odai visai nekenkia.
Butelis su nurodymais \$1.75. Klauskit
aukštiausios arba agento, arba užsi-
kykit laikui ideiant 25c, kitus užmo-
kėit kaip gausit siuntinį.
VERVENE LABORATORY, INC.
193 Hartford Bldg.,
Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Baltimore, Md.

Vyriausis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas dėkoja Baltimore'iečiams už užuojautą.

Kadangi kitaip nėra patogu perduoti veiksniams ir aukavosiems Baltimore'iečiams klaidingai širdingus sveikinimus, paskelbiu jų laisvą viešai mūsų visuomenės žiniui:

KLAIPEDA.

Birželio 12, 1933.

"Gerb. K. Liutkui, 1524 W. Baltimore St., Baltimore, Md.

"Malonėkite perduoti Baltimore'iečiams Vyriausio Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto padėkos žodį už priėjimą mūsų darbui ir mūsų širdingiausius sveikinimus.

"Klaipėda atvaduota. Jau ir prijungta prie motinėlių Lietuvos. Bet labai daug reikės padėti jėgų kol iš abiejų dalių susidarys vienas kunas. Viso-kie sveltinėjį įvairiausiais būdais stengiasi trukdyti kurimo darbą. Vis deda pastangų šitą kraštelį pasiglemsti sau. Reikia todėl būti sargyboje ir saugoti, kad priešas nepaknistų pamatus. O mes tikimės, kad Jūs, broliai anapus vandenyno, mūsų neapleisite, bet kad attingai prisidėsite ekonominiui kelti Maž. Lietuvos padėti.

Su aukšta pagarba,
(Parašas) Martynas Jankus,
Pirmininkas".

Lietuvos ir Vokietijos paštai

Jau ne kartą buvo Naujienose pranešta, kad nedėty žmonės pinigų į laiškus, siųdami Lietuvon, nes Lietuvos paštuose daroma operacija, ypatingai iš Amerikos parėjusiems laiškas.

Bet kas gi tam gali patikti, nes paštas tai vyriausio šalies įstaiga, kuri tarnauja visos žmonijos labui ir vogimų neturėtų būti. Aš siūčiau gal jau ne dešimt kartų į Vokietiją, įdėdamas į laiškus net po keliolika dolerių. Laiškai paridavai į širvintą, kuri stovi visą ant Lietuvos sienos; atėdavo iš Lietuvos laiškus pasiimti ir visuomet rasdavo viską, kas juose buvo pasiūta. Nežiūrint, kad tuo laiku Vokietijos markė buvo taip nupuolus, kad už Amerikos dolerį mokėdavo daugiau kaip tukstantį markių, o betgi laiškas iš Amerikos parėjusiems operacijoms niekas nedarydavo. Pereitą sausio mėnesį sumaniau pasiųsti porą laišku tiesiog į Lietuvą, į Naumiestį, kuris stovi tik kitoj pusėj upės širvintos, ir pasiūsdamas įdėjau po du dolerius, tai netik kad pinigų, bet nei laišku negavo. Matyt, Lietuvos paštuose atpėšama kiekvienas laiškas, kadangi aš siūčiau tik pirmą kartą ir abudu laiškai su keturiais doleriais prapuolė. Reikia, kur pirmiau į Vokietiją siūčiami laiškai pareidavo koteisingiausiais, tai į Lietuvą tik per upę ir—laiškai dingio.

Ar ilgai Lietuvos valdžia laikys tokią netvarką savo šalies paštuose?— S. Naudžius.

Red. priežasys.—Einant Lietuvos pašto taisyklėmis, siųsti pinigai paprastuose arba ir draustuose laiškuose yra užginta. Tam reikalaujama vartojama tam tikri perlaidai. Kol tokios taisyklės yra, geriausia tat su lig jomis ir elgtis.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdienais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Roxy La Rocca tarptautiškai žinomas arpas griežikas, tik ką sumušė pasaulinį rekordą — jisai be paliovos griežė per 10 valandų ir 5 minutes.

Lietuviai studentai Danske.

Čia esančioj Aukšt. Technikos Mokyklėj šį semestrą studiuoja iš viso 11 Lietuvos piliečių. Jų tarpe 3 lietuviai, 2 lenkai, 2 vokiečiai ir 4 žydai. Lenkai susisipieję lenkų draugiją, žydai į žydų ir t.t. Lietuviai, nepriskaitydami reikalingo skaičiaus asmenų, negali sudaryti savo draugijos, kuri rūpintųsi liet. —studentų reikalais. Todėl liekasi ir toliaus be draugijos.

Tik negalint dabartiniu laiku pastoti į kitą Technikos mokyklą, tenka liktis Danske. Gyvenimas labai nepatogus. Prekės, maisto produktai, kambariai ir t.t. daug brangiau, kaip Vokietijoje. Taip pat susisiekimas, esant lenkų koridoriui, labai nepatogus. Kol atvažiuoji į vietą, reikia mažiau-šia 6 kartus persėsti. Bet svarbiausiai studentui, kad vokiečių viza į Lietuvą ir atgal čia kainuoja 1½ dol.

Mokyklėj iš svetimaucijų daugiausiai yra lenkų. Lenkai profesorių personalo, del politinių Laisvo Miesto su Lenkija kivičių, neapkenčiami. Lietuvių ir kitų svetimaucijų santykiai su profesoriais gana geri. Net, imant Klaipėdos kraštą, apie kokius nors lietuvių varžymus kalbos nebuvo.

— Studentas. ("L-v")

Bažnyčios klausimas Latvijoje.

Atstovas Šimanas inėšė Latvių sciman įstatymo projektą del atskyrimo bažnyčios nuo valstybės. Įstatymo projekte reikalaujama valstybės garantijų, kad tikybinių organizacijų nuosavybė nebus nusavinama. Judomasai ir nejudomasai ty organizacijų turtas, priiskaitant bažnyčios ir šiaip maldos namus, pereisias jų nuosavybėn. Nuosavybė, kuri priklauso kelioms organizacijoms lieka jų bendrą nuosavybę. Jei kokia nors organizacija gautų nuo valstybės pašalpos, tai ir kitos organizacijos turi teisę gauti tokią pat pašalpą, atsižvelgiant į jų narių skaičių.

Įstatymo projektui apie bažnyčias referuoti viešųjų teisių komisija išrinko p. Bergi.

CHICAGOS ŽINIOS

Išrado naują būdą iškollektuoti pinigus

Bandė iškollektuoti pinigus lazdos pagalba; skolininkas gal mirs.

Frank Gavakis, 940 W. 18 Str., buvo labai susirūpinęs apie jo dolerio saugumą, kurio jau du metai kaip William Cokus, 653 W. 14 pl., jam nesugrąžino. Pereitą sekmadienį jis pasiėmė butelį ir lazdą ir nusprendė ant žut-but tą savo dolerį iš Cokaus iškollektuoti. Tačiau jam atėjus pas Cokų, Cokus pasiaiškino, kad jis neturįs pinigų ir dabar negalįs jam to dolerio sugrąžinti.

Po tokio Cokaus pasiaiškinimo, kaip liudininkai liudija, Gavakis buteliu šėrė Cokui galvon ir šiam perskėlė galvą. To dar negana, jis pradėjo į jį ir taip besamontės, lazda mušti. Gi kada Maxwell nuovados policija atvažiavo, Gavakis dar bandė pabėgti, bet vis tik policistai jį vėliau sugavo, jau į gatvę karį jam išokus.

Tuo tarpu Cokus tapo nugabentas į kauntės ligonbutį. Gydytojai spėja, kad jis mirs.

Ir merginos pradėjo "bomuti"

Sakosi, jai kelinaitės geriau patinka, negu sijosas; "atbomavo" iš Toledo su \$4.

Nillie Mumaugh, 16 m. amžiaus, sakosi, kad jai kelinaitės geriau patinka už sijosą. Ji "atbomavo" iš Toledo, O., į Chicago tik su keturiais doleriais.

Desplaines gat. policijos nuovados "dėdukas". James Bowen, pastebėjęs ją gatvėje nuo cigareto dūmų kosijant tuojaus suprato, kad kelnaitės neviotoje... Tačiau dar butų gal nieko neatsitikę, jei ji nebutų pradėjusi savo nosį "pauderiuoti". Po to, "dėdukas" prisiartinęs tuojaus pra-

dėjo ją kamantinėti. Ir pagaliuos jis ją areštavo.

"Mano tėvas su motina visuomet hardavosi namie," vėliau ji pasiaiškino, "todėl aš ir nusprendžiau apieisti namus ir keliauti pas savo seserį, Mr. C. P. Tuller, St. James, Minn."

"Keletas dienų atgal aš baigiau mokyklą ir gavau diplomą. Po to, aš gavau vieną krautuvę darbo.

Pagolios aš nusprendžiau išvažiuoti. Viename miške aš nusikirpau sau plaukus ir pasikui pasileidžiau kelionėn. Aš atbomavau į Chicago, važiuodama palindusi po vagonais ir miegodama tvartuose bei šiaudų stirtose laukuose.

"Su savim aš išsivežiau \$11, ir dar aš turiu \$7. Nedaug vyrų galėtų panašiai padaryti, ar ne tiesa?"

"Aš keliauju pas savo seserį, bet aš nemanau keliauti su sijosu. Nes man kelinaitės geriau patinka".

Tačiau nežiūrint nei jos maldavimo, nei didvyriškumo, vis tik ji tapo sulaikyta ir apie tai jos tėvams bus pranešta. Gi kol jos tėvai atsilieps, ji pasodinta Juvepile Detention namuose.

Mokesčių departamentas perkeltas kiton vieton

Nuo birželio 30 d. mokesčių departamentas (Internal Revenue Department), kuris pirmiau turėjo savo ofisus prie 1214 N. Ashland Ave., tapo perkeltas į State Commercial and Savings Bank namą.

Lietuvių Rateliuose WEST SIDE

Iš Dro Vinco Kudirkos Dr-jos darbuotės.

Dro V. Kudirkos Dr-ja nėra tiek skaitlinga nariais, kad tuo galėtų didžiūti, bet užtai savo veikimui ji drąsiai lenktyniuoja su draugijomis šioj apiclinkėj, kurios yra daug skaitlingesnės nariais.

Nežiūrint nei šalto pavasario, nei šiltos vasaros ši draugija vis tik nesustoja veikusi.

Kiek laiko atgal ji surengė šeimynišką vakarėlį Meldžio svetainėj su gana gražiu programėliu, kur sutraukė gana skaitlingą būrelį narių bei svečių. Dabar yra rengiamas šeimyniškas išvažiavimas į Forest Preserve (už Černausko daržų) liepos 15 d. Šios dr-jos susirinkime, kuris įvyko birželio 30 d. Meldžio salėj, šio išvažiavimo rengimo komitetas raportavo, kad jau beveik viskas prirengta minčiam išvažiavimui. Išvažiavime be skanių užkandžių žada būti ir gražus programėlis, kuris susidėsias iš kalbų, žaizlių, rungtynių, virvės traukimo ir t.t. Atsižymėjusiems programė bus duodamos dovanos, kurių jau komitetas numato turėsiąs apščiui. Šio išvažiavimo komitetas labai energingai darbuojas, kad išvažiavimas pavyktų kuogeriausiai visais atžvilgiais, o labiausiai, kad patenkinus atsilankiusius svečius.

Šis susirinkimas buvo pusmetinis ir šauktas atvirutėmis. Svarbiausias svarstymo punktas šiame susirinkime turėjo būti, tai priėmimas projekto pataisyimui bei papildymui konstitucijos. Bet neatsilankius reikalingam skaitliui narių (kiek konstitucija reikalauja), šis klausimas buvo atidėtas metiniam susirinkimui.

Vienas dalykas pas mus, kaip ir kitose draugijose yra negeistinas, tai kai kurių narių perdidelis apsilaidumas — nesilankymas į susirinkimus ir nesinteresavimas draugijos reikalais. Jie laukia kaip taingynys, kad kiaušinis jam būtų nuluptas, prakastas ir paduotas. Žinoma, del jų draugijos veikimas nesustoja, bet jeigu visi nariai lankytųsi į susirinkimus, tai būtų galima daug daugiau nuveikti, negu dabar.—Westsidietis.

ROSELAND

Aido Choro išvažiavimas.

Pastaruoju laiku labai retai tenka pastebėti žinučių laikraščiuose iš šio lietuvių kampelio. Mat šiltesniam vasaros vėjaliui paputęs, ir pas mus, kaip ir kitose kolonijose, vieša lietuvių darbuotė kaip ir apistojo. Be to, jei kai kada kas ir yra veikama, tai dažniausia nėra kam apie tai parašyti į laikraščius. Todėl gal kitų kolonijų lietuvių ir mano, kad dabar roselandiečiai nieko ir neveikia. Kaip ten nebūt, bet toks manymas vis tik būtų klaidingas. Nes čia vis tik yra

A + A

ZABELA LABANAUSKIUTĖ

Persikyrė su šiuo pasauliu 8tą d., šio mėn., vos tik sulaukus 12 metų ir 8nių mėn. Tėvas pabėgdamas nuo savo moteries 1910 metais ir paimdamas su savim sūnų Stasiuką paliko savo dukterį ir moterį didžiausiam skurde ir varge. Meldžiu pažįstamus bei gimines pranešti Vincui Labanauskui apie jo dukters mirtį.

Laidotuvės atsisbu pėnyčioje liepos 6tą d., 1933, apie 8tą val., iš ryto iš namų 2045 Homer St. ir į švento Mykolo bažnyčią North Sideje, kampas Paulina St. ir Wabansia Ave. iš ten į švento Kazimiero kapines.

Visi giminės, draugai ir pažįstami tyra kviečiami dalyvauti laidotuvsė.

Nuliudę giminės, ir motina Ona Labanauskiene.

A. + A.

ANTANAS CEKAUSKAS

45 metų amžiaus.

Mirė Liepos (Juli) 2rą dieną. Pašjo iš Suvalkių Apskr., Seinų pavieto, Glasninkų kaimo Lietuva.

Išgyveno Amerikoj 24 metus. Paliko nuliudę du sūnus, Francisų 20 metų, Antaną 13 metų ir moterį Oną.

šis bei tas veikiamas, kad ir vasaros karščiams užėjus.

Suprantama, dabar pas mus vakarų bei prakalbų niekas nerengia, bet užtat nemaža esti išvažiavimų bei piknikų. Nors roselandiečiams nėra reikalo važiuoti į laukus bei miškus, kad pakvėpavus tyru oru, bet vis tik iš papratimo jie taitai karts nuo karto daro. Mat lietuvių dar nuo senovės laikų yra pamylėję miškus, tai neišvažiavus į miškus jiems lyg kad nubodu darosi.

Seniau lietuviuose buvo paprotis rengti piknikus, bet dabar piknikai jau pradėjo eiti

(Seka ant 6-to pusl.)

Severos Gyduolės užlaiko seimynos sveikatą.

Kaipo balai atatin-kamas ir kartus tonikas — imk

Severa's Balzol

(pirmiaus Gyvaties Balzamas).

Rekomenduojamas

virškinimui, iiprastai užkietėjimui ir nupuolusiai kuno padėčiai.

Kaina 50 ir 88 centai.

Klauskite pas optikoriaus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PAIN-EXPELLERIS

JUMS PAGELBES!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, skauamas greitai apgalima ir nesmagumai — pranyksta. Šu pirmu žnyptelėjimu reumatisko skau-mo, nervus kratančios neuralgijos, kan-kiančio ir riediančio į krūvą strėnų dieglio, tuojaus nusispikite šito galin-go ir patikėtinio šėimyninio linimento ir juoni išrinkite skaudamas vietas. Tikrais Pain-Expelleris turi mūsų INKARO vaistaženklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipo lietuvių, lietuviškas visuos patarnauja kuogeriausiai.

M. YUSKA,
3225 W. 28th St., Chicago, Ill.

NUSIPIRK

Typewriteri arba rašomą masinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo gimdėms ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laišką ar kitą kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir daliakniausia masinė su lietuviškomis raidėmis pasulyje.

Gaunamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvis akių specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prena teisingai akinius. Visuose atsitikuose egzaminavimas daromas su elektra parandžia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio aukso. Su mūsų pletom galima valgyti kiekiausia malstą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street,
Netoli Ashland Ave.

Serganti žmonės yra užprašomi pasitarti su Dr. Ross.

DYKAI PATARIMAI

Geriamie AMERIKOS IR EURO-POS gydymo būdai nuo

Chroniško Nervingumo Kraujo Šlapumo ir Privatinį Ligų

Jei jus turite oia kokią ligą, nenusiminkite. Atvažiuokite kad ir iš toli suteiksim geriausį gydymą.

DR. B. M. ROSS

35 South Dearborn St.
(Kampas Monroe ir Dearborn St.)
Imkite elevatorių iki 5-to aukšto
Priėmimo kambarys 506,
Chicago, Ill.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėdienais 10-1 po piet. Panedėjų, Seredoj ir Subatoj vakarais 6-8 v.

TRISDEŠIMTYS METŲ TOJE PACIOJE VIETOJE.

Vietu kurioj tukstantai žmonių liko išgydyti, tai geriausia vieta ligonių atstatymui.

DR. WHITNEY SPECIALISTAS.

Chroniškų, Nerviškų, Atkaklių ir Privatinų.

Ir visas komplikotas ligas aš pasekmingai išgydžiau tukstantis kenčiančių žmonių.

Yra teikiami dykai patarimai jums.

DR. WHITNEY
175 N. Clark St.
Tarpe Randolph ir Lake gatvių Chicago, Ill.

Ofiso valandos:
Prastomis dienomis
9 val. ryto iki 8 val. vakare.
Šventadieniais
10 val. ryto iki 1 val. dieną.

Dr. Anelė Kaushillas D. C. CHIROPRACTOR

Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigias ir kroniškas ligas: nervų, reumatizma, paralyžių, naktinį susilapinimą, dusulį ir visas kitas ligas; vyru, moterų ir vaikų. Patarimai dykai.

2159 W. 21 St., kampas Leavitt St.
Telefonas Roosevelt 8185
Valandos: 3 val. iki 9 v. m. Nedėlijoj 9 iki 12 a. m.

Rezidencijos Tel. Brunswick 4887

Dr. C. Yucius D. C. Ph. C. CHIROPRACTIC GYDYTOJAS

Be gyduolių, be operacijos

Val. 9-1; 5-8 P. M.
Šventad. 9-12

1579 Milwaukee Ave.,
Kamp Robey ir North Ave.

SQUIRE EDGE GATE — Every Fellow to His Calling

Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

iš "mados", o jų vietą pradėjo užimti išvažiavimai. Ir tai geras apsimetimas. Nes pikniuose žmonės dažniausia tik savo kišenių pratuština, o nieko geresnio negauna. Su išvažiavimais tai kas kita; čia netik ką daug pinigėlių praleisti nėra progos, bet, be to, dar galima daug linksniau praleisti laiką ir daugiau dvasinio peno įgyti. Mat išvažiavimai dažniausia esti su įvairiais programėliais bei šiaip pamarginimais, kas veiki visuomet sukelia žmogui kilnesnius jausmus.

Gi roselandiečiai kaip tik ir moka tokius išvažiavimus su rengti, kur atsilankę žmogus veiki visuomet turi daug pasigerėjimo ir atnaujinimo savajausmus. Štai paimkime kad ir pereito trečiadienio, liepos 4 Aido Choro išvažiavimą. Čia žmonės pilnai buvo visu kuo patenkinti ir turėjo daug pasigerėjimo. Viena, visi draugiškai praleido laiką besilinksminami be bežišdami; o antra, nemaža pasigerėjimo turėjo ir iš programėlio. Aido Choras sudainavo keletą dainelių ytin vykusiai. Be to, dar buvo ir kitokių pajavirinių. Žodžiu, žmonės nei nejuoto kaip vakaras prisitino.

Suprantama, gal kai kas ir netaip jau balta atrodė, bet tą aš palieku kitiems korespondentams. Aš pažymiu tik tą, kas man geriausia patiko ir tą kas buvo, mano supratimu, girtina.

Butų pageidaujama, kad Aido Choras pasirengtų ir daugiau panašių išvažiavimų su rengti.

— Ten buvęs.

Iš J. L. S. Lygos

J. L. S. Lyga naujai atgimusi, su nauja energija, su nauja dvasia, su nepaprastu prisirimu prie savo tikslo uoliai darbuojasi. Vargiai yra kita tokia lietuvių organizacija Chicago, kurios nariai būtų taip atsidaugę organizacijai, kaip lygiečiai. Be mėnesinių susirinkimų, jie turi lavinimosi susirinkimus kas savaitę penktadieniais. Lavinimosi susirinkimai būna gana įdomūs, nes prelegantai (lygiečiai), kurie laiko prelekcijas, apamai imant, gerai susipažįsta su temomis pirma, negu jie jas duoda lavinimosi susirinkimuose.

Lygiečiai, kaip jaunuomenė, nesitenkina vien paprastais bei lavinimosi susirinkimais; jie nori ir pasilinksinti, pažaisi ir pakvėpuoti tyru oru. Todėl retą nedidelį jie praleidžia nesusispietę į būrelį ir neisvažiavę kur nors į miškus bei parkus linksmai praleisti laiką.

Be to, lygiečiai dar užsiima ir sportu. Be vaikų sporto mėgėjų lygiečių tarpe randasi ir panelių, kurios ypač deda daug domės sportui—"tennis" žaidimui.

J. L. S. Lyga, aš manau, yra viena pavydingiausių pažangiųjų jaunimo organizacijų Chicagoj.— Lygiečių draugas.

Iš Brighton Parko Padangės

"Bečlerių" Klubu nelaimės.

Apie pusę metų atgal, kaip jau "Naujienu" skaitytojams, aš tikiu, yra žinoma, Chicago "jaunikačiai" pradėjo organizuoti "Bečlerių" Klubą. Nors dar toli gražu nevisi "bečleriai" suorganizuoti, bet mes, Brighton Park "volasties" "bečleriai" jau turime pusėtiną kruvą "memberių". "Biznio susirinkimus" ir šiaip pasitarimus laikome brolių Jo-

kantų name, kur randasi ir "N." pinigų siuntimo skyrius. Musų užėig žmonės vadina "klubauze."

Kiekvienas "Bečlerių" Klubas "members" yra prisiekęs "nesišeninti" ir "cnatlyvai" gyventi iki grabo lentos. Kad nesulaužyti prisiegos, mes turime daryti viską, kad tik "nesusidurys" su moterimis. Pavyzdžiui, kuomet musų "favorščius" eidamas šalygatviu pamato ateinant priešais jį rau donomis, mėlynomis arba žaliomis pančiakaitėmis mėlynakę jis tuojaus turi "citi" į antrą pusę gatvės, o jeigu tuo pačiu laiku ir antrą šalygatviu eina toks pat "griešnas" sutvėrimas, tai tuosyk jis turi "citi" viduriu gatvės. Matote, kokių "sunkų" "Bečlerių" Klubas "padavadijimai."

Iki šiol viskas buvo "labai gerai," bet dabar mus ištiko "nelaimė", nuo kurios gali visas musų klubas pakrikti, kaip nelygiant gudo bitės. Tik pagalvokite, birželio 23 dieną, 1923 Krystaus Metais, turėjo įvykti "Bečlerių" susirinkimas aptarimui "labai svarbus dalyko". Prisiartino paskirtas laikas, laukiame valandą ir kitą, o čia kaip nės "favorščius" Vinco Kondraškos taip nės ir gana. Kadangi, jis visuomet laiku atėdavo, buvo ištikimas ir darbštus "members", tai mes susirupiname jo likimu. Tat užmiršę visus "svarbius dalykus" pradėjome jo įieškoti. Bet musų "šėyros" pastangos nuėjo dykai. Mes jo vis tik nesuradome, tik gavome "gromatą", kurioje buvo pranešta, kad jis jau esąs išvažiavęs į "Starved Rock" praleisti "honeymoon". Tikėkit man, kuomet baigdamas skaityti "gromatą" ištariau žodžius "Su geriausiais linkėjimais, Vincas ir Juzė Kondraškai!", tai taip supykau, kad net visus plaukus nuo savo plikos galvos nuroviau...

Nors ir pykome ant drg. V. Kondraškos už "bečlerių" Klubą "zokonų laužymą", bet kuomet jis sugrįžęs į "honeymoon" surengė pokilį birželio 30 dieną ir visus "members" susikvietė, tai ir musų širdys suminkštėjo...

Draugas Kondraška apsigėdė su p-le Josephine Kvedaraitė, "Birutės" Choro nare. Nuo savęs linkiu jiems ilgo ir laimingo šeimyninio gyvenimo.

Beje, kaip girdėt, tai dar du "memberiai" žada neužilgo pasekti Kondraškos pėdomis... Kad ateity neįstiktų mus vėl nelaimė, turime dar kartą tvirtai prisiekti, kad nieko bendra neturėti su skaitavėdėmis bent tol, kol mes jų nematome.

Žodis "vestuvės" man labai nemalonas, nes kada tik jų išgirstu, tai tuojaus užsimanau "ženyti" ir aš, ir tuojaus "proponu" ir reikiu savo meile mėlynakėms... Tik dar laimė, kad jos man netiki. Gi priešingai, tai ir aš sulaužiau "Bečlerių" Klubą "zokonų"...

— Patronas.

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laiškal yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nufina į vyriausijį paštą (Clark ir Adams gat.) atsiimti. Reikia klausyti prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERŲ, kaip kad šiame sąraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

1 Adomaitis Jam
3 Bagdanavicius St
7 Bataleui Pranui
8 Blivas V
10 Brūnas K
11 Bheko Jozo
13 Bisvarunas P
14 Butkus Joe
22 Daulai Antonui
23 Denuis Frank
26 Galvidis Silvestras
37 Grėivys Damazus
38 Grėivys J
42 Grėivas John

54 Janusauski Izidorin
57 Kancius Frank
59 Keris Pov
60 Kersulis Adam
61 Klmas D
67 Kuzlunskeni Jozapa
72 Liuksetris Jozapas
84 Pakeltis A
90 Poprockas Ignasius
94 Radzius Ursula
98 Kokozajis Ursula
102 Sapinsku Jozuo
106 Shopes Charlie
107 Slaciunas Jozuas
112 Taucus Jonas
114 Tiknius Jonas
115 Tupikitis F F
116 Urbonas Alek
118 Varekojis Peter
121 Walutis George
125 Yankauski W
129 Zuoza Jonas
502 Andrisunas J.
503 Astrauskienie Agotai
506 Bernadise Adam
509 Brazauskui Jozapui
518 Dauksiene Barbara
534 Grublauskas Jonas
538 Janusev Paul
539 Jereckenei Vincentai
540 Jenikavicaite Basi
542 Jursenas Jozef
544 Kiskunas Mike
546 Kuncene Domicile
550 Liaurskel Jonui
554 Macikenui Adomai
556 Manslavas Stanislavas
568 Mankunas K.
559 Marcinkeviciu Stasiui
566 Petrusaitis Rokas
567 Piktura William
568 Rasinskeni Onai
559 Ramanauskiui Antanui
571 Kudirka Jozuas
575 Sawnor Miss Josie
579 — Sirvinski John
584 Swarlis Benis
591 Widawskis Frenk

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

Taupykite pinigų. Spulka geriausiai tam tinka, nes saugausi ir daugiau pelno duoda negu kiti taupymo būdai. Kas sereda esti Naujienu Spulkos mitingai, o pinigų sumokėti galima kas dien Naujienu ofise, 1739 So. Halsted St. Kviečiami nauji nariai prisidėti.

Sekretorius V. Mišeika.

SIUOMI PRANEŠAME visoms Melrose Parko draugystėms kad Lietuvių Amerikos Užkū. Klubas iš Melrose Parko rengia pikniką augusto 13 d. 1923 Pakinku darže, ant 5-th ave. Maywood Todel mēdžiū kitų draugijų tą dieną nerengti.

— Komitetas.

D-tės Palaimintos Lietuvos nariams. Susirgę nariai yra meldžiami tuojaus užsimaduoti pas finansų rašt. D. Danč. 2653 N. Sayre Ave., Chicago, Ill. Taipgi pasveikę nariai neprivalo laukti susirinkimo, bet tuojaus atsimaduoti virš minėtų antrąs. Nepildantis šio pareikymo bus baudžiamas pagal draugystės nutarimą. Ig. Zilinskis, Rašt., 2351 Custer St.

Lietuviškos Draugijos "Ruta" No. 1 susirinkimas įvyks rytoj iš priekšasties šventės. Jis bus laikomas antrą antradienį, liepos 11 d. Visi nariai malonėkite laiku susirinkti, nes bus svarbių reikalų tarimui.

— Valdyba.

"Rojus ir Medis Gyvasties" — tokia tema kalbės J. Zaviestas ketvirtadienį, liepos 5 d., 7:30 val. vak. Mildos salėj. Kviečia visus Biblijos Studentai.

Liet. Soc. Sąjungos 22-ros kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, liepos 5 d., 8 val. vak. "Naujienu" name, 1739 So. Halsted St. Draugai ir draugės malonėkite visi punktuaiškai susirinkti, nes turime svarbių reikalų aptarti.

— J. Auryla, org.

Liet. Darbininkų Dr-ja Am. perėmė susirinkimo nutarė vienytis su kitom dviem draugijom. Pirmas bendras visų trjų draugijų susirinkimas įvyks šeštadienio, 18 ir Union Ave., penktadienį, liepos 6 d. Visi šios Dr-jos nariai kviečiami ateiti susirinkimui. Bus skiriamas vardas draugijai ir renkama bendra valdyba.

— Pirmininkas.

KENOSHA, WIS. — S. L. A. Dešimto Apkreičio Wisconsin Valstijoje Kuopos pranešimas. S. L. A. Dešimtas apskritis ruošia išvažiavimą arba pikniką, liepos 8 d., 10 v. ryto. Vietos išvažiavimui vidurkely tarp Kenosha ir Račino, nuo Kenoshos lygiai penktoje mylijoje prie autobusų stoties. Kviečiame visus draugus ir drauges, kurie eina iš Milwaukee iki Kenoshos. Karais ar automobiliais važiuojant, reikia išlipti stotj "Berryvill Road" ir ten ant kranto Michigan ežero yra didelis aržuolynas, kuriame ir bus šis išvažiavimas. Kviečiame visų aplinkės kolonijū lietuvių skatlingai suvažiuoti. Bus prakalbos ir kitų įvairumai.

— Rengimo Komitetas.

Bridgeporto. — Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų pusmetinis susirinkimas įvyks ši vakarą, liepos 5 d., 7:30 val. vak., Mildos svet., 8142 So. Halsted St. Visi nariai malonėkite laiku susirinkti nes randas daug svarbių dalykų aptarti. Norintys įstoti kviečiame atsilankyti. Nariais priimami visi namų savininkai Chicagoj.

— Nut. rašt. A. Bugailiškis.

LIETUVON— užrašykite savo gimėms ir pažįstamiems NAUJIENAS. — Lietuvos žmonės Amerikos Naujienas labiausia mėgstą.

PRANEŠIMAI

Draugijos Darbininkų Lietuvos Sąjungos Extra susirinkimas įvyks liepos 6 d., 7:30 v. v., D. Semelio svet., 1760 So. Union Ave. Visi nariai privalo būtinai susirinkti, nes bus svarbių reikalų tarimui. Publiku kviečiame renkamą naujos valdybos.

— Valdyba.

Chicago Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pašėpos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 8 d., 2 v. p. P. Zvenzek Polek svet., 1815 N. Ashland Ave. Svarbių reikalų delei, visi nariai malonėkite laiku susirinkti.

— Sekr. A. Lungevicz.

Roseland. — Draugijų Palaikančių Aušros Knygyną Sąjūsis rengia knygyno naudai išvažiavimą liepos 8 d., 12 val. p. Vietą prie 107 gat. ir Racine Ave. Bus duodama dovanos begikams ir begikėms. Publiku kviečiame atsilankyti.

— Komitetas.

S. L. A. 36 kp. mėnesinis susirinkimas atsisbus liepos 6 d., 7:30 val. vak., Raymond Chapel svetainėje, 816 West 31st St. Pusė bloko nuo Halsted St. Visi nariai būkite susirinkime, nes daug svarbių reikalų del svarstymo.

— Sekretorius.

PASARGA.

PESIGARSINANTIEMS. Klaidos padarytos paskelbime, turi but atitaisytos į 24 val.

Jokie apskelbimai iš streiko apimtų vietų nėra priimami. Visi Naujienu draugai prašomi pranešti Naujienu ofisui apie einančius streikus, idant Naujienu darbininkai geriaus galėtų žinoti, kaip elgtis su pridudamais apskelbimais.

Pardavimai savastijų, biznių, automobilių, rakandų, kambarių įieškojimai, apsigėdimai, asmenų įieškojimai ir t. t. turi but iš kalno apmokami.

Jeigu kurie apskelbimai pasirodo abejotini, Naujienu administracija patalieska tose į iešantipinti, kol neįtikės jų teisingumo ir grąžinti pinigų. Jeigu apskelbimo turinys neat-sakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsinti į sekamos dienos Naujienas, turi pridoti savo paskelbimą ne vėliau, kaip 9 val. vakaro.

ASMENU ĮIEŠKOJIMAI

Įieškau Amerikoj savo pusbrolių Jozuo ir Starvelo Klionų, o taipjaų svainio Jono Filipavicius, prieš karą gyvenusių Chicagoj. Aš esu neseniai grįžęs iš Rusijos Lietuvon, neturiu jų adreso, tat mēdžiū jų, arba kas juos žino, pranešti man šiuo adresu: Jonas Šatas, Naujamiesty, Panevežio apsk., Lithuania.

Įieškau savo brolio Miko Koženevskio, kurs kadaise gyveno šiuo adresu: 1856 W. 45th St., Chicago, Ill. Senai nebegaunam iš jo žinios, tai jei kas apie jį žinotų, labai mēdžiū pranešti man šiuo adresu: Jokubas Koženianskas, Kašedory, Lithuania.

ĮVIRIUS SKELBIMAI

STOGDENTYSTĖ

Trijų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilių trokų patarnavimas Chicagoj ir aplinkė. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samonai.

J. J. DUNNE ROOFING CO., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

ĮIEŠKO DARBO

PAĮIEŠKAU darbo, nes esu duontas per 12 metų. Moku atskančiai darbą. Galiu dirbti už pirmą ranką ar už antrą. Karo reikalingas duontas kreipkitės ant adreso: J. S. 708 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill. Telefonas 2008R.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU ir MOTERU

REIKIA veiterio arba veiterkos, su patyrimu.

PEOPLES RESTAURANT, 1628 W. 47th St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERU

Reikia —

MERGINŲ darbai į landrę į dry cleaning plant. Geros darbo sąlygos, \$2 dienos subatoje. Pradžiai \$20 į savaitę.

BROOKS LAUNDRY, 600 North Boulevard, Oak Park, Ill.

Imkit Oak Park elevatori iki Oak Park Ave.

REIKALINGA 2 patarnautojų veiterkų į restaurantą. Gera alga ir geros darbo sąlygos. Darbas ant visados. Valandos trumpos. Greitai atsišaukit. 3206 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU

REIKIA darbininkų, darbas dienomis ir naktimis. Geros darbo sąlygos.

JOS. T. RYERSON, 16th St. & Rockwell St. Duris 3.

REIKALINGAS siuvėjas. Geras darbas ir gera alga.

Atsišaukite: 239 E. 115th St.

Reikia —

Prie benčiaus ir grindų molderių ir skvizerių. Nuolat darbas. Gera mokestis.

Atsišaukite: MASON DAVIS & CO., Incorporated 7740 S. Chicago Ave.

AUTOMOBILIAI

JEI jūs norite turėti gerą karą, jūs negalite praleisti progos nematę šio naujo Columbia Six. Karas kuris duos jums gerą patarnavimą. Kaina \$985

JEI norėsite išmokėjimais.

BRIDGEPORT AUTO SALES CO., 3207 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI automobilis, King, 1920. Naujai pertaisytas, viskas geriausiam stovyje. Nauji Cord tajerai. Norinti pirkti automobilij, matykite šitą, nes yra vertas \$400, parduosiu tik už \$200, nes turiu išvažiuoti iš Chicago. Šitą automobilij garantuoju geriausiam stovyje.

Kreipkitės: 2423 W. 46th St.

HAYNES. Greitai išpardavimui. Modelis 38 — Haynes, 7 pasažierių, \$200. Reo, 5 pasažierių, \$200.

Atsišaukite: TRIANGLE MOTORS, Inc., 2229 S. Michigan Ave. Tel. Calumet 5784

PARSIDUODA Velley karas 1921 modelio, 5 pasažierių, varsinis, gerame stovyje. Parduosiu pigiai.

Atsišaukite: 4546 S. Marshfield Ave.

RAKANDAI

PARDUOSIU keturių rumų rakandus už \$250.00, jei paimsite tuoj. Skurinis parlora setas, aksomo karpetai, viskas nuo frontrumo lig kičino. 530 W. 42 Pl., 2ros lubos Yards 2636.

PARDAVIMUI rakandai, stalas, 2 lovos, komodė, pečius, krėsiai; torielos ir visi reikalingi dalykai prie kambarių. Galima pirkti po vieną arba visus sykiu. Priežastis pardavimo, išvažiuoju į kita miestą.

4431 S. Marshfield Ave. 3 lubos

TURI BUT PARDUOTA TUOJAU Vėliausios mados rakandai del 5 kambarių ir didelis dvigubų springų fonografas su rekordais. Parduosiu viską sykiu arba dalimis už didelį bargeną.

1922 S. Kedzie Ave., 1 floras

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI aptieka, kuri kaip aptieka per 50 metų. Lietuvių ir Bohemų apielinėj.

Atsišaukite: 534 W. 18th St.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, gera vieta ir geras biznis. Geri žmonės gali padaryti gerą gyvenimą.

Atsišaukite: 1781 S. Union Ave.

PARSIDUODA barbernė, biznis išdirbtas per 20 metų, gera vieta.

Atsišaukite: 4556 S. Paulina St.

PARDAVIMUI geras saliuonas, geroj vietoj, per 10 bloku nėra kito saliuono, rendą pigi.

Atsišaukite: 325 W. 115th St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI fonografų biznis, randasi biznio distrikte, Racine, Wis. Melnė biznio apyvarta nuo \$7,000 iki \$8,000. Stauda pilnai įrengta. Biznis labai geras. Galima atieiti ir persitikrinti. Greitai pirkeiui parduosiu už \$2,500. Rašykite: Naujienos Box 278.

PARDAVIMUI labai pigiai, storas kėndžių, ice cream ir groserio. Renda pigi, \$18 į mėnesį, 2 kambariai del pagyvenimo. Kaina \$450. Gera proga del mažos šeimos arba moteries. Priežastj pardavimo patirsit ant vietos.

3747 N. Richmond St.

DELIKATESSEN ir grosernė. Geriausias kampas, geroj darbininkų kleso apielinėj. Northwest Side. Geri įrengimai. Šviežus stakas. Pigi rendą. Reta proga parduoti didelius pinigais. Svarbi priežastis, privertei greitai parduoti. Paimsime už viską \$1,050. Verta yra daug daugiau.

3500 Hirsch Street, Kampas St. Louis.

Imkit North Ave. karą iki St. Louis ir eikite 2'blokus į pietus.

IVAIRENYBIŲ krautuvė. Geriausia. Netoli transferinio kampo. Northwest Side. Didelis stakas. Geri įrengimai. Pigi rendą su gyvenimui kambariais. Pardavimo priežastis, šeimos reikalai. Turi but parduota greit. Tikras pinigų uždirbimas. Atiduosiu viską už \$1,800. Verta daug daugiau.

Kreipkitės: 2343 W. Chicago Ave., Netoli Western Ave.

PARDAVIMUI saliuonas kur galima daryti gerą biznį. Randasi geroj vietoj. Nupirksit už prieinamą kainą.

Kreipkitės: 6725 So. Ashland Ave.

PARSIDUODA 2 štorai, saliuonas ir Ice cream parlor. Turiu parduoti greitai.

Kreipkitės: 201 E. 116th St. Tel. Pullman 4110

PARSIDUODA saliuonas geroj vietoj, visokių tautų apgyventoj. Senas biznis. Pardavimo priežastj — patirsit ant vietos, Atsišaukite:

1940 So. Halsted St.

PARDAVIMUI minkštų gėrimų parloras. Labai geroj vietoj. Lietuvių kolonijoj. Parduosiu pigiai.

Atsišaukite: 3434 S. Wood St.

\$1500 ar geriausias pasiulymas. Parduosiu krautuvę cigarų, cigarečių, tabako ir ice cream. Gražūs kambariai gyvenimui.

Atsišaukite: 2523 S. Halsted St.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė, gera vieta ir geras biznis — turiu parduoti greitai.

Atsišaukite: 5834 So. Kedzie Ave.

PARSIDUODA kriaučiaus šapa; biznis yra išdirbtas per daug metų. Priežastis pardavimo turu išvažiuoti į kitą miestą. Nepraileiskite progos atsišaukite tuojaus. Parduosiu už teisingą pasiulymą. Kreipkitės po adresu: 1504 W. Division St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, rendą pigi, 4 kambariai užpakaly del gyvenimo. Biznis gerai išdirbtas. Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Parduosiu už prieinamą kainą.

Atsišaukite: 4618 S. Wood St. Phone Lafayette 3293

PARDAVIMUI saliuonas su įrengimais (fixtures). Geroj vietoj, biznis išdirbtas per 4½ metus su viršum. Pigi rendą. Priežastis pardavimo patirsit ant vietos.

Atsišaukite: 10728 S. Michigan Ave.

PARDAVIMUI saliuonas, vienas iš geriausių Englewood. Gera vieta ir galima gerai biznį daryti. Nupirksit už prieinamą kainą. P